

30/1 వత్రి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంపుటము 90

చెన్నపట్టణము 1923 వ సం॥ జూలై నెల 19-వ తేది గురువారము

దేశీయోద్ధారణామసంవత్సరము, ఆంధ్రప్రదేశ్ శుభ పక్షి.

No. 94

సంచిక ౯౪

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మనమయినమందు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దముగా పిలిచి అమృతమును పొందవచ్చును. పక్షులు మందులవలన మృతముగలుగును. చంచభాషచీటిని చూచి గొనిన మృతముగలుగుదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన జేశమునందంతటను మృతమును పొందవచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

పురమాషీ పనులు పోకరపనులు చేయునట్టి వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842 మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుకొన్నలు, పంచెపు లోటాలు ఎట్టి మాదిరిలో నైనను అర్హులైన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారు చేసి యిచ్చెదము సీమివెండిక బంగారుకు పూచీయెదము.

రూ. 10 ఎత్తు గలవలెనవి రూ. 25 ఎత్తువలెనవి ఒకరూపాయ ఎత్తువలెనవి 1-12-0, చొప్పున అతడువై ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయింపబడును.

ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి, కలపెనీ, నగలువర్తకులు, 28 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

(2)

ది డక్కన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(1918 సం॥ యిండియన్ కంపెనీ అక్టోబర్ 31 వరకు విజయవంతముగా)

మూలధనము రూ 3,00,000 మూడులక్షలరూపాయలు

భాగము 1 కి రూ 100 వంతున 3000 భాగములు

సామూహికము మెక్కసారి చెల్లించ వసవరములేదు

అప్లికేషన్ తో రూ 20/-లును, అప్లైమెంటు అయిన పిమ్మట రూ 20/-లును, మిగతా రూ 60/-లు నెల 1-కి రూ 20/-లు చొప్పున 3 వాయిదాలతో చెల్లించవలెను.

(1) ప్రభుత్వరక్షణి బహిరంగము, గొప్ప భూమి, లోని మిల్లు యజమానులు దైత్యులుగా నండి మిల్లు ముగా విల్లులవారికిని యితరులకును సరైన ఫరలతో ప్రత్యేక సామానులు సప్లయ చేయుటకు యీ కంపెనీని స్థాపించిరి. బహిరంగ సామానులను తెప్పించిన నిజము తెలియజేయు.

(2) బండార, గుడిబాడ, బెజవాడ, దగ్గిరాల, ఎలూరు, తాడేపల్లి-కాడెము, విడుదలలో వగైరా గ్రామములలోని అనేక రెయినుమిల్లులను రెండు పేరువల్లముగా చేయుచున్నది. కంపెనీని 1928 సం॥ వరకు ముగ్గురు నుండి ప్రారంభింపబడింది. భాగస్వాములను తదితరులను రెయినుమిల్లు సామానులు విరివిగా సప్లయ చేయుచున్నాము.

(3) మిల్లులకు తరచుగా కావలసిన బెల్టింగు-ఎమిరి సీమెంటు-సాల్పు-జలైడరేకులు-ఎలి పేటరు బోల్టులు-బెల్టు బోల్టులు-పాప్టింగులు-పుల్లలు-హల్లర్లు-వాటిస్సేరు పార్టు-లూలికటింగు ఆయిల్లు, ప్యాకింగు రోపు పైపులు వాటి ఫిట్టింగు యింకా యితర చిల్లరసామానులు ఎల్లప్పుడు స్టాకులో సిద్ధముగా నుండును. ఆర్డరుయిచ్చిన తేదీనము కొరెనసామానులు ఎట్టి అలభ్యమును లేకుండగనే పంపబడును.

(4) కంపెనీని గురించి వివరములు తెలియగోరువారు వాటాదార్లుగా చేరగోరువారన్న, మిల్లు సామానులను, విలచినవారన్న యాదిగువ చిత్ర సామాను వ్రాసిన బడనుగలరు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ది డక్కన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బెజవాడ.

సంహార భారతము 1-4-0

మహాభారతకథ యంతయు నొక్క రాత్రి ప్రదర్శనమునకు పీలుగ వ్రాసిననాటకము. భీష్ముని స్వాధ్యక్షత్యము, కర్ణజననము, ద్రాపదీ స్వయంవరము, ద్రాపదీవస్త్రాపహరణము, సైంధవ పరాభవము, ఉత్తర గోగ్రహణము, శ్రీకృష్ణ రాయబారము, అభిమన్యు పరాక్రమము, భీష్మద్రోణ కర్ణయుద్ధము, దుర్యోధనునివరితాపము చక్కగా వర్ణించబడినవి. వేయేల చదివిచూడు.

దస్తావేజుల మతలది 1-0-0

సివిలుజివిన్యూ, క్రిమినలు, రిజిస్ట్రేషన్ వగైరా ప్లాంపులు అర్జీలు వ్రాయుమార్గము తెలుపును. శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెనీ, గుంటూరు

అనేకమంది వందతుల మేక్కుగన్నట్టి

భక్తిస ప్రధాన మగు

సూతననాటక రాజము వెల రూ 1-0-0

తులసీదాసు

రంభకర్

కోడలి సత్యనారాయణరావుగారు

కలమువారు హనుమంత్ విలాస్, తెనాలి

చేరు, కృష్ణాజిల్లా అవి వ్రాసినవి.

హతకరత్నము

గొప్ప కగుధర! అభిరూ! జన్మనక్షత్రము పుట్టిన తేదీ వళ్ళ మున్నగునవి లేయే సందర్భర ఫలితములను క్యాకేక్షను రిడింకుతో సహాయము సందర్భముల వైదము జ్యోతిషముని సూత్రము అక్కరలేయే తమంతట తాము వ్రాసినవి అను. భయము, మంత్రము, అనురాగోగ్యములు మున్నగు ద్వారాభిభావము తో మీ మీ జాతి కములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివెల రూ 2-0-0, తెలంగాణలో గా కొనువారికి 1-0-0 ముగ్గురు, కలముచో జతమును సరైనమై:ధరకు పంపబడును. (164) ప్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, బెంగళూరు, విశాఖపట్నం

జన్మ సుపక్ష పరిపాలనము

సంస్కరణముల ఫలితములు

ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానము

సింహావలోకనము

చెన్నై రాజధానిలో సంస్కరణ శాసనము ప్రకారము ఏర్పడిన శాసనసభ యీ మూడు సంవత్సరముల లెట్లు పనిచేసెనో విమర్శించుచు మా కొక సుప్రసిద్ధ విలేఖకుడు వంపిన వ్యాసపరంపరలలో మూడవ దానిని ఈక్రింద ప్రకటించుచున్నాము. మొదటి వ్యాసము ఈ నెల 9 వ తేదీ పత్రికయందును రెండవ వ్యాసము 11 వ తేదీ పత్రికయందును ప్రకటించబడెను.

రాజీను కృతహాసములను, ప్రజల స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటయందును, స్థానిక స్వపరిపాలనమును కృద్ధిచేయుటయందును, మంత్రులు వారిపక్షమువారు అవలంబించిన విధానము వెనుకటి రెండు వ్యాసములందు వివరింపబడినది. ఆర్థిక విషయములకు సంబంధించిన వివరములు ఈ వ్యాసమునందు చర్చింపబడును. సంస్కరణములకు పూర్వము ప్రజోపయోగకరములగు, ఆరోగ్యవిద్యకై వ్యవసాయాదిక ఖలు తగు ధనము లేక పడువచ్చి చెందబడినది. సంస్కరణముల ననుసరించి మంత్రులకు కావలసిన కర్మలకును ఇతరులకును అధికారముల ఫలితముగా ఈ కృత్యములకు చెందగలవని కలుపుకు తీర్మానించబడినది. రాష్ట్రపు ఖర్చులకు కావలసిన వారీ సమృద్ధి పొందగలవలయుననుట సంస్కరణములకు కలిగిన గొప్పలాభము. ఇట్లు ఆదాయకృత్యములకై కొంతవరకు అధికారము ఇవ్వబడినది. బడ్జెటును కావలసిన యందు ప్రజల పెట్టుటకు పూర్వము మంత్రులు ప్రభుత్వసభ్యులు కలిసి బడ్జెటును వివరించి ఆలోచించెదరు. మంత్రులు ప్రభుత్వ సభ్యులు కలిసి నిర్ణయము కావలసినంత ధనము ప్రత్యేకించబడియునో నిర్ణయించెదరు. ఈ ఖర్చులకు ధనము విధిజేయుటకు ఏ విధమునందు ప్రభుత్వమునందలి ఈ రెండుభాగములవారిని సమాధాన మేర్పడకుండున గవర్నరుగారు ఈ తగవును పరిష్కరించెదరని సంస్కరణచట్టమునందున్నది.

తగవులు లేని కుటుంబము

మంత్రుల స్వాధీనమునందు గాఖలు జేకాభివృద్ధి సాధనములైనవి. వారి ఆభివృద్ధికి ధనము అధికముగ కావలెను. రాష్ట్రపు ఆదాయములందరికీ భాగము ప్రజామిత్రకాఖలు సభి కృద్ధిచేయుటకై వినియోగించబడవలసియుండు ననియు, ఈ సంవత్సరమున మంత్రులకును ప్రభుత్వసభ్యులకును భేదము లేనట్లు చేయుననియు సంస్కరణ సవేదికమునందు నూచింపబడినది. ఇట్టి తగవులు ఏర్పడకుండగలందులకై కొన్ని సలహాలుపాడ ఇవ్వబడినవి.

చెన్నైపురియందు మాత్రము మంత్రులు ప్రభుత్వసభ్యులు ఆర్థికవిషయములందు గాని మరి ఇతరవిషయములందు గాని ఎట్టి భేదములు లేక, తగవులు లేని అనుకూలములుబడుతల నున్నారని గవర్నరుగారు తెలిపియున్నారు. మంత్రులు ప్రభుత్వసభ్యులకు అనుకూలముగ ప్రవర్తించువారనియు, వారికాఖలకు ప్రత్యేకింపబడిన స్వల్పమొత్తములతో సంతృప్తిచెందువారనియు, వారి స్వాధీనమునందున్న కాఖలను ఆభివృద్ధిచేయుటకు ఇంకను ఎక్కువధనము అక్కరలేదని తలచుచు ననియు దీనివల్ల స్పష్టమగుచున్నది. రాష్ట్రపు ఆదాయములలో కొంతభాగమును ప్రజామిత్రకాఖలకొరకు ప్రత్యేకింపబడగలందులకై మంత్రులు పోరాడవలయు ననియు ప్రజామిత్రకాఖలు ధనములేక ఊడించుచున్నవనియు ప్రతిపక్షము చర్యయందును సభ్యులు చెప్పుచుండెడి. మంత్రులకును ప్రభుత్వసభ్యులకును భేదము లేకుండ జేయుటకు సభ్యుల కిట్లు మాట్లాడుచున్నారనియు, ప్రభుత్వసభ్యులు మంత్రులవిషయమై నిష్పక్షపాతమునకై ప్రవర్తించుచున్నారనియు మంత్రులలో నొకరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. చువ్విరిగిమేరుతో ప్రభుత్వమువారు ప్రజామిత్ర కృత్యముల పోషించుచున్నారని వాదమును ప్రధానమంత్రిగారు కడచిన బడ్జెటు సమావేశమున ఖండించిరి. ప్రజోపయోగకరములగు విద్యావ్యయము, వైద్య, స్థానిక స్వపరిపాలనాదికాఖలు ధనసహాయములేక ఊడించుచున్నవని కావలసిన కలుపుకు తీర్మానించబడుచుండెడి. మంత్రులు మాత్రము తమ కార్యములకు ధనముతో సంకృతి చెందుచుండెడి. లెక్కలను పరిశీలించిన కావలసిన కృత్యముల నిజమని తేలగలదు.

కడచిన మూడుసంవత్సరములలో రాష్ట్రపు ఆర్థిక పరిస్థితులు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములను గమనించుట అవసరము. 1920-21 సంవత్సరమున రాష్ట్రమునకు 961 లక్షలు ఆదాయము వచ్చునని అంచనా వేయబడినది. 1921-22 సంవత్సరమున 1817 లక్షలు, 1922-23 సంవత్సరమున 1835 లక్షలు ఆదాయ మేర్పడునని అంచనా వేయబడినది. ఇదికాక స్థానిక కొద్దిగా అట్లయినదని తేల్చును హెచ్చించుటకే 80 లక్షలు రూపములు పెంచుకొనవలసి మేర్పడినది. అయినను ఈ మూడుసంవత్సరముల బడ్జెటులయందు ఖాటు మాడబడినది. 1922 సంవత్సరము పూర్వము 9848 లక్షలు లోటు ఉండెను 1922-23 సంవత్సరమున 1768 లక్షలు లోటు ఏర్పడినది. ఈ సంవత్సరము 80 లక్షలు లోటు కలుగు నని అంచనా వేయబడినది. సంవత్సరమునకు సాధారణ ఆదాయముకన్న 825 లక్షలు అధికముగ ఆదాయము వచ్చుచున్నది, లోటు ఏర్పడినది విషయము గమనింపవలెను. ఈ పెచ్చు ఆదాయములలో ఎక్కువ భాగము ఉద్యోగులచేతములు అలవెన్యు ఆధికము చేయుటయందు వినియోగించబడినది. ఉద్యోగుల సంఖ్య అత్యధికముగ నున్నదనియు, ఈ సంఖ్య తగ్గించబడిన గాని రాష్ట్రపు కృద్ధిచేయుటకు ఆరకాళ ముండదని అభిప్రాయము రాష్ట్రమునందు ప్రబలెను. ఇట్టి భారములే కావలసినంత దత్తపత్తును ప్రకటించబడినది. ఈ విషయమున కావలసిన కృత్యములకై ఎట్లుండెనో గమనించెదము.

బడ్జెటు చర్యలు

ఈమూడు సంవత్సరములు జరిగిన బడ్జెటు చర్యలయందు గమనింపదగిన కొన్ని విషయములు ఇచ్చి వివరింపబడును. మొదటిబడ్జెటు ప్రజల పెట్టుబడిపుడు సభ్యుల కేటము ప్రాతిపదిక నుండి. ప్రభుత్వ కాభివృద్ధి కార్యము మారినందుండి. ప్రభుత్వబడ్జెటుచర్య అంత లాభకరముగ నుండలేదు. రెండవ బడ్జెటును ప్రజల పెట్టుబడి కలిగి అర్థకామ్రమును ఆధారముగ నైకొని ఆర్థికసభ్యుడు తన ఆర్థిక విధానమును సమర్థించెను. రాష్ట్రపు ఆర్థిక పరిస్థితులు ఆసంకృతిరహితముగ నున్నవని సభ్యులు గ్రహించిరి. ఖర్చులను తగ్గించిన గాని లాభముండదని ప్రతిపక్షుడు సలహా ఇచ్చెను. కడచిన మూడుసంవత్సరముల మూడవబడ్జెటు ప్రజల పెట్టుబడినది. కలుపుకు సభ్యులు ఆర్థికపరిశోధనమునకు గడంగిరి. ఈ మూడు సంవత్సరములు తాము చేసినవి ఏమియును నియోజకవర్గమువారి కేమి సమాధాన మివ్వవచ్చుననియు వచ్చించుకొనెదగిరి. తమస్వాధీనమందున్న కాఖలను నిర్వహించుటయందు అసాధారణముగ కష్టము పాలిగిన మంత్రు లొకరినెట్లు నొకరు తెలుపవచ్చుచుండెడి. ఆర్థికసభ్యుడుపాడ ఇట్లే తన ఆర్థికవిధానమును సమర్థింప ప్రయత్నించెను. ఎన్నికల నియోజక వర్గమువారి కగు సమాధానము చెప్పటకు ఈభారములే సభ్యులకప్పిడినది యుండెను. ప్రభుత్వమువారు కోరికలను సభ్యులెంత తగ్గింపవలసి నదియు కొంత పరిశీలించుట అవసరము. మొదటి సంవత్సరము కోరికలైన 1670 లక్షల ఖర్చులలో 18 న్నర లక్షలు ఖర్చులను సభ్యులు తగ్గించిరి. అందులో రెన్నుకొండ కోరికలన్ని డిమాండును గవర్నరుగారు పునరధీకరించిరి. రెండవసంవత్సరము 9 లక్షలు తగ్గించిరి. గవర్నరు ఏమొత్తమును పునరధీకరించలేదు గాని డిమాండులలో పెద్ద మొత్తములను తగ్గించుట యొక్కము కాదని హెచ్చరించిరి. దాదాపు 9 లక్షలు మొత్తము జరిగిన కడచటి బడ్జెటు సమావేశమునందు తగ్గించబడినది. ఏమి గ్రాంటునందు 5 లక్షలు తగ్గించబడినది. ఈ మొత్తమును గవర్నరుగారు పునరధీకరించిరి. ఈ మూడు సంవత్సరములు బడ్జెటుగ్రాంటులు అధికముగ నిరాకరింపలేదు గాని, ఖర్చులను తగ్గించుట అవసరమనిమాత్రము ప్రతిపక్షుడు చెప్పుచుండెను. సభ్యుల సలహాల ఫలితమెట్లు జరిగియిందో పరిశీలించెదము.

సంస్కరణములను వ్యయవిధ్యయము
1921 సంవత్సరమున బడ్జెటును ప్రజల పెట్టుబడి, సంస్కరణములతోపాటు కృత్యనిర్వహణకు నూతన జరుగువలయునను లిరబలుల వాదమును సర్ చార్లస్ ట్యాడ్ హంటరుగారు బలపరచిరి. జీవనకృత్యము ఆర్థికమగుటకే జీతములను తగ్గించుటకు పీలులేవచ్చును ప్రభుత్వమువారు చక్కగ గ్రహించి ఉద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గించుటకు ప్రయత్నించెదనని ఆర్థికసభ్యుడు తెలిపెను. కొంతమంది గుమస్తాలను జవానలను తగ్గించి యూరకుండును ఖర్చులను తగ్గించుట కావలయును, మొదటినుండి తుదవరకు, ఉన్న కోద్యోగి మొదలు జవానవరకు, ఖర్చులను సాధ్యమగు సంతకరకు తగ్గించుట అవసరమనియు ఈ విషయమై గవర్నరుగారి కే స్వయముగ పరిశీలించెదరని తెలిపిరి. 5 వ వంతును ఖర్చును తగ్గించవలయుననియు అ యలకు తగు సలహాలవలవలయు ననియు ప్రతి పక్షుడు మొదలు ఆధికారి కోరికలను బడినది.

మంత్రుల జీతములు

మొదటినుండి తుదవరకు కృత్యనిర్వహణ విధానమును ఆచరణయందుంచవలయు నను ఆర్థిక సభ్యుని నూత్రమెంతవరకు ఆచరణయందుంచబడెనో పరిశీలించెదము. ఈ సమర్థిముగా క్రియాలోపము దాల్చుటకు మంత్రుల జీతము నిర్ణయించుట చక్కని ఆరకాళముగ నుండెను. గవర్నరుగారు మంత్రులను నియమించుచు ప్రభుత్వసభ్యులతో సమానముగ జీతమును వారికి నిర్ణయించిరి. కాని కావలసినవారు సమృద్ధి అయ్యారని యుండిరి. బడ్జెటు సంకల్పమున మంత్రుల జీతము చర్యకు లేదు. మంత్రులకు మూడువేలు రూపములు జీతముండవలయునని మొదటరమణయ్యంగారు శ్రీనివాస అయ్యంగారు శివకంఠ రెడ్డిగారు సవరణల నుపసాధింప నోటిను ఇచ్చిరి. 4000 రూపములు జీత ముండవలయునని శివరావుగారు సలహా ఇచ్చిరి. మంత్రులకును ప్రభుత్వసభ్యులకును సమానముగ వకోదా సమానముగ జీతము లుండుట అవసరమని పార్లమెంటు కమిటీవారి యెచుట కలుపుకు వాదించినదియు, ప్రభుత్వసభ్యుల జీతములు తగ్గినంతవరకు మంత్రుల జీతములను తగ్గించ కూడదని పలువురు సభ్యులు వాదించిరి. చట్టమున నున్నది ప్రభుత్వ సభ్యుల జీతములు నిర్ణయించబడినవియు, మంత్రుల జీతములు కావలసినవియు సమృద్ధి ననుసరించి నిర్ణయించ బడవలయునను విషయమును సభ్యులు గమనించలేదు. జీతములందు భేదము మంత్రుల ప్రతిపక్షుడు భంగ మేర్పడు నని కొంతకు వాదించిరి. మంత్రులు కమ్యూనికేషన్లు లంగీకరించిన తమ స్వాధీనమునందున్న కాభివృద్ధి కార్యము కమ్యూనికేషన్లు జీతములకు వనిచేయవలయునని కోరుటకు ఆరకాళ ముండుననియు, ఇతరులకు మార్గదర్శకులుగ నుండగలవనియు శ్రీనివాసఅయ్యంగారు చెప్పిరి. ఈ విషయమై శేకపెట్టెగారు మాట్లాడుచు తాను బ్రాహ్మణముగను గాని బ్రాహ్మణేతరమునకునగునని చేసినవా డనియు దేశము ప్రేమించుటయే తన విధాన మనియు, బ్రాహ్మణేతరులు విదముగ నున్నారనియు ఉపాధానముగ చెప్పి తుదకు మంత్రుల జీతములు ప్రభుత్వసభ్యుల జీతములు సమానముగ నుండవలయునని అభిప్రాయ మొసరిరి. 5000, 6000, 7000, 8000, 9000, 10000, 11000, 12000, 13000, 14000, 15000, 16000, 17000, 18000, 19000, 20000, 21000, 22000, 23000, 24000, 25000, 26000, 27000, 28000, 29000, 30000, 31000, 32000, 33000, 34000, 35000, 36000, 37000, 38000, 39000, 40000, 41000, 42000, 43000, 44000, 45000, 46000, 47000, 48000, 49000, 50000, 51000, 52000, 53000, 54000, 55000, 56000, 57000, 58000, 59000, 60000, 61000, 62000, 63000, 64000, 65000, 66000, 67000, 68000, 69000, 70000, 71000, 72000, 73000, 74000, 75000, 76000, 77000, 78000, 79000, 80000, 81000, 82000, 83000, 84000, 85000, 86000, 87000, 88000, 89000, 90000, 91000, 92000, 93000, 94000, 95000, 96000, 97000, 98000, 99000, 100000, 101000, 102000, 103000, 104000, 105000, 106000, 107000, 108000, 109000, 110000, 111000, 112000, 113000, 114000, 115000, 116000, 117000, 118000, 119000, 120000, 121000, 122000, 123000, 124000, 125000, 126000, 127000, 128000, 129000, 130000, 131000, 132000, 133000, 134000, 135000, 136000, 137000, 138000, 139000, 140000, 141000, 142000, 143000, 144000, 145000, 146000, 147000, 148000, 149000, 150000, 151000, 152000, 153000, 154000, 155000, 156000, 157000, 158000, 159000, 160000, 161000, 162000, 163000, 164000, 165000, 166000, 167000, 168000, 169000, 170000, 171000, 172000, 173000, 174000, 175000, 176000, 177000, 178000, 179000, 180000, 181000, 182000, 183000, 184000, 185000, 186000, 187000, 188000, 189000, 190000, 191000, 192000, 193000, 194000, 195000, 196000, 197000, 198000, 199000, 200000, 201000, 202000, 203000, 204000, 205000, 206000, 207000, 208000, 209000, 210000, 211000, 212000, 213000, 214000, 215000, 216000, 217000, 218000, 219000, 220000, 221000, 222000, 223000, 224000, 225000, 226000, 227000, 228000, 229000, 230000, 231000, 232000, 233000, 234000, 235000, 236000, 237000, 238000, 239000, 240000, 241000, 242000, 243000, 244000, 245000, 246000, 247000, 248000, 249000, 250000, 251000, 252000, 253000, 254000, 255000, 256000, 257000, 258000, 259000, 260000, 261000, 262000, 263000, 264000, 265000, 266000, 267000, 268000, 269000, 270000, 271000, 272000, 273000, 274000, 275000, 276000, 277000, 278000, 279000, 280000, 281000, 282000, 283000, 284000, 285000, 286000, 287000, 288000, 289000, 290000, 291000, 292000, 293000, 294000, 295000, 296000, 297000, 298000, 299000, 300000, 301000, 302000, 303000, 304000, 305000, 306000, 307000, 308000, 309000, 310000, 311000, 312000, 313000, 314000, 315000, 316000, 317000, 318000, 319000, 320000, 321000, 322000, 323000, 324000, 325000, 326000, 327000, 328000, 329000, 330000, 331000, 332000, 333000, 334000, 335000, 336000, 337000, 338000, 339000, 340000, 341000, 342000, 343000, 344000, 345000, 346000, 347000, 348000, 349000, 350000, 351000, 352000, 353000, 354000, 355000, 356000, 357000, 358000, 359000, 360000, 361000, 362000, 363000, 364000, 365000, 366000, 367000, 368000, 369000, 370000, 371000, 372000, 373000, 374000, 375000, 376000, 377000, 378000, 379000, 380000, 381000, 382000, 383000, 384000, 385000, 386000, 387000, 388000, 389000, 390000, 391000, 392000, 393000, 394000, 395000, 396000, 397000, 398000, 399000, 400000, 401000, 402000, 403000, 404000, 405000, 406000, 407000, 408000, 409000, 410000, 411000, 412000, 413000, 414000, 415000, 416000, 417000, 418000, 419000, 420000, 421000, 422000, 423000, 424000, 425000, 426000, 427000, 428000, 429000, 430000, 431000, 432000, 433000, 434000, 435000, 436000, 437000, 438000, 439000, 440000, 441000, 442000, 443000, 444000, 445000, 446000, 447000, 448000, 449000, 450000, 451000, 452000, 453000, 454000, 455000, 456000, 457000, 458000, 459000, 460000, 461000, 462000, 463000, 464000, 465000, 466000, 467000, 468000, 469000, 470000, 471000, 472000, 473000, 474000, 475000, 476000, 477000, 478000, 479000, 480000, 481000, 482000, 483000, 484000, 485000, 486000, 487000, 488000, 489000, 490000, 491000, 492000, 493000, 494000, 495000, 496000, 497000, 498000, 499000, 500000, 501000, 502000, 503000, 504000, 505000, 506000, 507000, 508000, 509000, 510000, 511000, 512000, 513000, 514000, 515000, 516000, 517000, 518000, 519000, 520000, 521000, 522000, 523000, 524000, 525000, 526000, 527000, 528000, 529000, 530000, 531000, 532000, 533000, 534000, 535000, 536000, 537000, 538000, 539000, 540000, 541000, 542000, 543000, 544000, 545000, 546000, 547000, 548000, 549000, 550000, 551000, 552000, 553000, 554000, 555000, 556000, 557000, 558000, 559000, 560000, 561000, 562000, 563000, 564000, 565000, 566000, 567000, 568000, 569000, 570000, 571000, 572000, 573000, 574000, 575000, 576000, 577000, 578000, 579000, 580000, 581000, 582000, 583000, 584000, 585000, 586000, 587000, 588000, 589000, 590000, 591000, 592000, 593000, 594000, 595000, 596000, 597000, 598000, 599000, 600000, 601000, 602000, 603000, 604000, 605000, 606000, 607000, 608000, 609000, 610000, 611000, 612000, 613000, 614000, 615000, 616000, 617000, 618000, 619000, 620000, 621000, 622000, 623000, 624000, 625000, 626000, 627000, 628000, 629000, 630000, 631000, 632000, 633000, 634000, 635000, 636000, 637000, 638000, 639000, 640000, 641000, 642000, 643000, 644000, 645000, 646000, 647000, 648000, 649000, 650000, 651000, 652000, 653000, 654000, 655000, 656000, 657000, 658000, 659000, 660000, 661000, 662000, 663000, 664000, 665000, 666000, 667000, 668000, 669000, 670000, 671000, 672000, 673000, 674000, 675000, 676000, 677000, 678000, 679000, 680000, 681000, 682000, 683000, 684000, 685000, 686000, 687000, 688000, 689000, 690000, 691000, 692000, 693000, 694000, 695000, 696000, 697000, 698000, 699000, 700000, 701000, 702000, 703000, 704000, 705000, 706000, 707000, 708000, 709000, 710000, 711000, 712000, 713000, 714000, 715000, 716000, 717000, 718000, 719000, 720000, 721000, 722000, 723000, 724000, 725000, 726000, 727000, 728000, 729000, 730000, 731000, 732000, 733000, 734000, 735000, 736000, 737000, 738000, 739000, 740000, 741000, 742000, 743000, 744000, 745000, 746000, 747000, 748000, 749000, 750000, 751000, 752000, 753000, 754000, 755000, 756000, 757000, 758000, 759000, 760000, 761000, 762000, 763000, 764000, 765000, 766000, 767000, 768000, 769000, 770000, 771000, 772000, 773000, 774000, 775000, 776000, 777000, 778000, 779000, 780000, 781000, 782000, 783000, 784000, 785000, 786000, 787000, 788000, 789000, 790000, 791000, 792000, 793000, 794000, 795000, 796000, 797000, 798000, 799000, 800000, 801000, 802000, 803000, 804000, 805000, 806000, 807000, 808000, 809000, 810000, 811000, 812000, 813000, 814000, 815000, 816000, 817000, 818000, 819000, 820000, 821000, 822000, 823000, 824000, 825000, 826000, 827000, 828000, 829000, 830000, 831000, 832000, 833000, 834000, 835000, 836000, 837000, 838000, 839000, 840000, 841000, 842000, 843000, 844000, 845000, 846000, 847000, 848000, 849000, 850000, 851000, 852000, 853000, 854000, 855000, 856000, 857000, 858000, 859000, 860000, 861000, 862000, 863000, 864000, 865000, 866000, 867000, 868000, 869000, 870000, 871000, 872000, 873000, 874000, 875000, 876000, 87700

భక్తులను తగ్గించుట కౌన్మనానులవలెయ్యబడెను. జిల్లా ఉద్యోగుల జీతములు తగ్గింపవలయు నని పూవురు జల్మిపాదు పడుచుండెరి ఉద్యోగులజీతములు తగ్గించిన భారతదేశమునందలి ఇతరర ద్త్యములందును ఉద్యోగులకును ఈ దాద్ర్తి ఉద్యోగులకును తారతమ్య మేష్పడుననియు రాజులుగమించు వారి నలవలె ననుసరించి ఇండియా మంత్రి ఇండియా గ్రభు త్వమువారు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు కలసి అగాించి ఉద్యో గుల జీతములను నిర్ణయించినయు ఇట్టి పరిస్థితులలో ఉద్యో గుల జీతములను తగ్గించుట అనుచితముగ నుండుననియు గ్రభు త్వమువారు వాదించుచుండెడివారు. స్పష్టముగ కౌన్మనలవలె లను నూచించి ఆనలవలెను కాననగభవారు అజూదించిన, ఆన లవలె ననుసరించి జీతములను తగ్గించుచున్నయమె ప్రభుత్వము

వారు ఆలోచించెదలని ఆర్థికవ్యవస్థను చెప్పెను. విప్లవకారుల ఆలోచన ప్రతిభాను ప్రభుత్వమువారికి కొన్ని అవకాశములు అందెను. గ్రామీణులకు, ఈ ఆందోళనము అణచి సందోహమున ప్రభుత్వవ్యవస్థలను అధికశ్రమలకు పాల్పెనయును. విప్లవకారులను ఏర్పడిన ఆర్థిక వ్యవస్థ ప్రతిభలను ప్రభుత్వ వ్యవస్థలను అనుభవించు పథకలయిన నిర్ణయములు భవిష్యమునందు ఆర్థికవ్యవస్థను వాదించెను. విప్లవకారులను అణచివేయవలయునని చెప్పెనాచరి వారి ఆలోచన.

అలవర్చులు

మనదేశమునందు అలవర్చుల విషయమై కాననగర్లకు విప్లవకారుల ముఖ్య చర్యలగును. ఎన్నియొరకముల అలవర్చులను అధికారము పొందుచున్నాడు. ఆకాదీనుడి తరతరములు ఈ అలవర్చులను చచ్చుచునుంటే ఆద్యక్షులు అలవర్చులను పొందుటకు వాదనలను ప్రకటించి పట్టించెను. ఈ విషయమును జరిగిన సందర్భమునందు సందర్భమునందు సందర్భమునందు నివేదికలును లేకు అభిప్రాయములు స్పష్టపరచియుండిరి. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి త్వరలో ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రకటించెదలని 1922 మార్చి నెలలో ఆర్థికవ్యవస్థను చెప్పెను. 1922-23 వ సంవత్సరము చుగిసింది. ఇంకను ఆర్థిక వ్యవస్థను పరిశీలించు ముగియలేదు. ఇట్టి విషయము ఇప్పటికీ కనపడలేదు. మంత్రిలు లేకు ప్రయాణపుభిక్షుల (డి.డి. 50) కల రూపములు వ్యవస్థాపించి యుండి భిక్షులను గ్రహించుటయు ఆర్థికవ్యవస్థ ఇతరుల కెట్లుండును? రాష్ట్రమునందు చచ్చుచున్నవారు రాజకీయ సమాజ కేసులు రాజకీయ సమాజ కేసులకు పోవుటకు మంత్రిలు పట్టికు పండులయందలి భవనము క్షయమొనర్చియున్నాడు. ఈ వ్యవస్థలను అధికారములకు సంబంధించిన పనులు అధికారములకు నుండెను. మంత్రిలు కాననగర్ల కార్యదర్శిని నిర్బంధించి వీరందరలను అట్లు పాపముతో ప్రయాణము చేయుట మారుటకు రమ్యముగా యుండెను గాని ప్రజలకు క్షయమగు చుండెను విషయమును అనుచుచున్నాడు. తమకీయము సంబంధించిన రాజకీయ సభలయందు పాపములకు కాలసిన ప్రయాణపు భిక్షులను పరమ ప్రీతితో ఆర్థికవ్యవస్థ మంత్రిలు కిచ్చుచుండిరి. ఆర్థికవ్యవస్థలను మంత్రిలే ప్రజలకును ఇట్లు విరివిగ క్షయమగుచుండె చిన్న చిన్న ప్రభుత్వవ్యవస్థలను తమకు రూప అలవర్చులను ఎదురుకు జరిగితేయ కలెను? ఈ విషయమై ప్రజల అభిప్రాయ మిట్లున్నది.

వ్యయనిర్ణయ సంఘము

ఇతర రాష్ట్రములందు భిక్షులను తగ్గించువిషయమై నల వారియట్లు ప్రభుత్వము క్షయనిర్ణయసంఘము చేర్చుచు నున్నది. ఈ రాష్ట్రమునందును ప్రభుత్వము ఇట్టి విధానము చేయుటకు నిశ్చయించెను. ఈ ప్రయత్నములకు వివిధ వాదనలును పరిశీలించెదలని కడపటి ప్రయత్నమువారు పలు ప్రయత్నములను ఆర్థికవ్యవస్థను ఈ విషయమై మాట్లాడుచు అలవర్చులను నిశ్చయించెను. క్షయనిర్ణయసంఘమును ఏర్పరచుట, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమునందు ఇట్టి విధానము చేయుట దీనిని చూచుచున్న ప్రభుత్వము కాక ఆచరణముయొక్క చిగురు భాగము క్షయనిర్ణయసంఘము అమలునందుంచుచుండెను దీనిని చెప్పెను.

ఈ మూడు సందర్భములు పరిశీలించుచు నిట్టి విషయము ఇప్పటివారి సేవకు అందు నెలలో ప్రకటించుననియు, ఈ మూడు సమాజ కేసుల కాననగర్లకు దీనియందు చచ్చు జరుగననియు, కాననగర్లకు తలచుచుండిరి. కడపటి ప్రయత్నములందు కాననగర్ల సమాజ కేసుల జరిగిన ప్రకటించబడినది. ఈ విషయమై అధికారములే నూతన కాననగర్లకు ప్రభుత్వమువారు తమ క్షయనిర్ణయసంఘమును తెలిపెదరు కాదు. క్షయనిర్ణయసంఘము ప్రభుత్వమువారు అలవర్చులను నిశ్చయించుటకు సమాజ కేసులను పరిశీలించుటకు ఈ కాననగర్లకు అధికారము లేకునని చెప్పెను. మంత్రిలు ప్రభుత్వ వ్యవస్థలను నిశ్చయించుటకు అలవర్చులను నిశ్చయించుచు విధానము అభిప్రాయమైయు నిశ్చయించుచున్నది.

గిరింగుహము

చేతిగురుతుగల సీమెంటు

హిందూ కేసులకు చక్కగా తెలిసియు అతి సులభముల అనుభవము గలిగియున్నాడే ఉపయోగించుచున్నది. BEST & Co Ltd.,
Ct. Post Box No 6, MADRAS.

మహాత్ముని నిర్వంధదినము

జాతీయ పతాక సంరంభము.

మదరాసు పౌరుల సమావేశము.

గాంధీమహాత్ముని నిర్వంధదినమును, అఖిలభారత జాతీయ పతాకావర్జనమును నగుట చే నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు తిరువల్లి కే. జి. సమన్వితభాగమున నొక మహాసభ జరిగెను. కథకు మూడు మూడుమేలమంది వచ్చియుండిరి. మాజీ సైనికులలో ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, కా. నాగేశ్వరరావు, కే. ఎం. పటి క్కయ్య, వి. చక్కరయ్య కెట్టి, బిల్లెట్ నామిదాస్, సూర్యేంద్రనాథ అయ్యంగారు, ఆచార్య, ఎడ్వరడు అయ్యంగారు, మహాత్ముడికి పాపాలు, ఎ. సింగారమణి కెట్టి, అద్దేపల్లి తుమారస్వామి కెట్టి, మహాత్ముడు సాధిగాను ఉండిరి.

కథకు వి. చక్కరయ్య కెట్టి గారు సాధారణము తపాపాలను శ్రీయుత ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు దు:పాదించగా, చక్కరయ్య గారు సాధారణము వహించిరి.

కే. కే. నువ్వలభారతి కమిటీ భవనమునకు రచించిన జాతీయ గీతములతో వాడుకు సభ ప్రారంభమయ్యెను.

అగ్రాసాధిపతి

మనము నేడు సమావేశమగుటకు రెండు కారణములు తోడ్పడినవి. మొదటిదేవున, నేడు గాంధీ మహాత్ముని నిర్వంధదినము. ఆయన మనల నాడే కించిన ప్రభావము నడచుకొనట ముఖ్య. రెండవదేవున, నేను అఖిల భారత స్వరాజ్య పతాకావర్జనము. ప్రతిదేశమునకు ఒక పతాక మనవరము. ప్రతిదేశమున యుద్ధమునకు తన సైనికులను పీనుకు బంపునకు వాటితో కూడ తన పతాకమును బంపును. అలాగనే మనకు ఒక పతాక మనవరము. కనుక నే మనల సీతాకావర్జనమునకు గాంధీమహాత్ముడు దాకెంచినాడు. ఈ పతాకము నుకయోగించరాదని మనల దుష్టమెట్లు కలెనని వాళ్ళు లేరు. నాగపురవాస్తవ్య లిపితాక ముకయోగంప, ప్రభుత్వవ్యవస్థలను నిషేధిస్తున్నారని గావించినారు. ప్రైవేట్ వాటి, ఇటాలియనులకు, ఆమెరికనులకు, అందరును వారివారి దేశముల చిహ్నములకు పతాకము ఉండును. ఆమెరికను పతాకములకు మన దేశములకుండు పతాకము గించుచున్నాడు. అట్లుండ మన పతాకములను మన మేల యుకయోగించరాదు. ఇతరదేశముల పతాకముల సీతాకములను నిరభూతుగా వాడుచుండ మన పతాకములను మన ముకయోగించరాదని తెలిపినవారు, నిన్నటిపాత బుద్ధిగలవాడెందులకు చెప్పెను. మోటారుకారులకు "యూనియను జాక" (లిటరు దేశ చిహ్నము) కట్టుచున్నారు. మన మోటారు కారులలో, మన పతాకముల నే ఎవరెవరూకి మనము ఇద్దరును మన జాతీయతకు చిహ్నముగా భావించుచుంటిమి. ఇది మన ఇద్దర పతాకము.

దేశములకు ఒక పతాకము సాధారణము, వ్యాధి, వ్యాధి నిర్మూలన ప్రస్తుత మనకు కలెంచుచున్నాడు. కాని మన తమిళరాష్ట్రమునందు మాత్రమున్నట్లు లేదు. ఈ నిద వ్యాధి అధ్యక్షులు గావలెను. గాంధీమహాత్ముడు చెబునట్లుండు స్వంత కాలము, ఎకరును ఈ వ్యాధి చేపిడింపబడరాదు. హైందవ కాననగర్లకు యందు మహాత్ముని విడుదలను గూర్చి జరిగిన చర్య మాకు తెలిసియుండును. ఆచర్య జరిగిన పిమ్మట కొందరు విచారము కలిగియుండును. కనస్వామి అయ్యంగారు- భారతీయుడు- ప్రతిభామగ వోలు చేసినందుకు ఆయనకే కొందర కాగ్రహము కలిగియుండును. సర్ మాల్కం హెయిలి తన యిచ్చకట్టుచొప్పున మాటలాడినాడు. ఇది ఆసభ్యుల అభిప్రాయమే చూపుచున్నది. ఆచర్య వారికే కేసు ప్రకటన. మనము ఈలాటి స్వనివేదనములై కలెరకడరాదు. హైందవ కాననగర్లకు దీ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుచు పీరితరును తమకొకలేను. ఈ పనిని తలపెట్టుచు ఏ కాగ్రహము కలిగియుండలేదు. ఇదంతయు ఎన్నికలకై జరిగెడి క్షయచర్య. మనము బయటి కిటుకుచెట్టుకు తుకరింపులకు మోసపోతక మనభక్తమును మనము నిర్వీరింపకలెను.

మన కేమిమాక్కు?

అంతట ఒకరు లేచి నిజమొకటి ఒక ప్రశ్న వేసిరి. దాని కలెటి ఇరుల యాదాముకుడు కేపులు ప్రభుత్వముచే

ను. ప్రశ్న: త్వరము లీ విధముగ నున్నది. ప్రశ్న: సివిలు లైన్సులోని ప్రజలు కలెదినపుడు, లైన్సులోని క్రమముగ జాతీయ పతాకము లో వెడలుట యిత్రముగా వా? అన్యులకు ప్రవేశములేని సివిలు లైన్సులోనికి ప్రవేశించుటకు మనకేమి మాట్లాడుదు? నాగపురమునా రివెల్వెన్యూ సీతామగ నీ వనిని చేయుటకన్న కాంటియెరమగు మరి యేపని చను చేయ బూలకొనరాదా?

ఉత్తరము:— సివిలు లైన్సు భారతదేశమునందుండు కలెయే. (వినుడు, వినుడు.) మనమిట్లు ప్రవేశించెడి సివిలు లైన్సు యూ రో ఫు లో నిది గావు. ఇట్లాండు లో నిది గావు. ఇర్లనీలో నిది గావు. భరతఖండములోనిది. ఆ లైన్సు మన దేశమునందుండువలెయే. (వినుడు, వినుడు) ఆ లైన్సులోనికి-మన దేశములో నుండెడి మన లైన్సులోనికి పోవుటకు మన సర్వ స్వాతంత్ర్యమును గలదు. మనల దుష్టమెట్లు ఎరికిన మాట్లాడెను. సివిలు లైన్సుగాదు. మిలిటరీ లైన్సునను, ఎక్కడైనను మనదేశమున వనము ప్రవేశించుటకు మనకు సంపూర్ణ హక్కు గలదు. ఏ ప్రదేశమునైనను జాతీయ పతాకముతోటి వెడలుటకు నేను సంసిద్ధుడనైయున్నాను. మనదేశములో నుండెడి మన సీతాక లైన్సులోనికి మనము ప్రవేశించరాదని చెప్పట మిక్కిలి యల్పమానకరముగ నున్నది. (కరతాళవ్యయము)

సింగారమేలుగారు

ఎం. సింగారమణి కెట్టిగారు ఇట్లు ప్రశ్నించెను: మేము ఈ యుద్ధమును నుండియు జాతీయ పతాకములతో తిరుగుచుంటిమి. వానితో నే ప్రదేశమునైనను వెడలగలము. నేను భారతదేశమునందు జన్మించితిని. అందువలననే, నే నీ స్వాతంత్ర్య చిహ్నము నెక్కడికైనను చేపట్టుచుంటిని. ఈ పతాకము నేల పట్టవలెను? అందులకు మూడు కారణము లెరికైనను నన్నరించుచు: మొదటిదేవున, మన దేశమునందు మన జాతీయ పతాకమును మనదేశ చిహ్నమును చేపట్టుట యవసరము. రెండవదేవున, కాంగ్రెసు మనను ఆదేశించినది. దేశములోని ప్రజల కల్లెటను కాంగ్రెసు ప్రాసనీయ మగు సంఘ. కనుక ఆసభ్యుల కేసులు, మనము ప్రార్థించుట మనవిధి. మూడవదేవున, మన పతాకమును ఎవరును అడ్డుపెట్టాలని ప్రదర్శించుట. అందులకై మనమిచ్చి పతాకములను నేడు నగరము నందంతయు ప్రదర్శించితిమి. మ. దీక్షను ఆసభ్యుల ముందు ఆసభ్యుల ముందు ఉంచుటకు మన మిపతాకమును చేపట్టుచుంటిమి. ఈ యుద్ధమునందు వాడుకలు చేసెను, చేతున్న మీసని మీరు నెల చేర్చుచుండవలెను. గాంధీమహాత్ముడు నిర్ణయించిన మార్గమునే యనుసరింపుడు. ప్రతిదినమును ఉదయము లేగానే, జాతీయ పతాకములై పు చూడుడు. మా కొకవిధమును దృఢనిశ్చయ మేర్పడును. అప్పుడే మాకు స్వాతంత్ర్యము లభింపగలదు. సివిలు లైన్సులో తీసికొనిపోయినను ఎక్కడను తీసికొనిపోయినను...

శ్రీయుత ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు: సివిలు లైన్సు సివిలు లైన్సుగాని సైనికుల భారత్వముగాదు.

కా. నాగేశ్వర రావుగారు

అంతట క. నాగేశ్వర రావుగారు తమముఖాగ్నిట్లు ప్రశ్నించెను:

నేడు మనము రెండు విధముల పరిశ్రమముగా భావించుచుంటిమి. గాంధీమహాత్ముని నిర్వంధదినమును మొదటిది. జాతీయ పతాకావర్జనమును రెండవది. గాంధీమహాత్ముడు 17 మాసముల నుండి చెబునట్లుండు చూడుడు. అట్లున్నప్పటికిని అతను ఎదురుకు అట్లు చెబునట్లుండున్నాడో, మన మాలోచించినట్లే లేదు. మనము కథలకురచ్చి చచ్చుట కొట్టి, సంతోషించి ఇంటికి వెళ్లి పోవుచుండుము. మనకు స్వరాజ్యము గాలెదని దుఃఖము, అనంతము వాస్తవముగ నున్నట్లు తోచదు. ఈ సిద్ధినిగూర్చి యే, మన ప్రతిభాము మనము హేళనము చేయు కట్టి, మన మిపతాకము నాగపురమునకు వెళ్ళుచుండ ప్రజలలో మాతో పాటు ఒక మహాత్ముడి మూడును ముఖ్యము యూరోపియనును మూర్ఖులను కలెగించెను. నాగపురపు క్షయచర్యలను గూర్చి మాటలాడుచుంటిమి. ఆ యూరోపియను మా సంఖ్య మూడుండు ప్రవేశించి, మీ రెప్పుమాటలు మాటలా

భాగము, విహించువులకు మనస్సునీయలకు వికారములు లేవు. వికారములే చే స్వరాజ్యమొందులకు ఆయన పరిణమ. స్వరాజ్యము మాటలతో రాదు. త్యాగముచేయవలెను. గాంధీయ హత్యకు చెలసాలకు వెళ్ళుచున్నాడ - అద్దంట్టుకొనుదని మనలను కోరినాడు. ఖద్దరులను స్వరాజ్యములభిముఖముగా కొందరకు సంకోచముగ నుండును. వాగ్మూలకు వెళ్ళిచూచిన యెడల, ఖద్దరులభావము తెలియగలదు. అక్కడ ఖద్దరును చూచి అధికారులు భయపడిపోవుచున్నారు.

గుడ్డపేలికయ్యా?

పతాకము, పతాకములకు, ఈ "గుడ్డపేలిక" అని నేనున్నదని నిన్నటి న్యాయం దియ వ త్రి క పా కము చేసింది. ఉదకమండలమునం దుండినపుడు ఈ "గుడ్డపేలిక"కే ఆమె ఆర్కాటముచేసింది. అనిబెంటున్న ఈ గుడ్డపేలికకు, ఎంత అందోళన గావించియుండలేదు పతాకమునకు జేరినవల గౌరవమునప్పున? పతాకము మన స్వరాజ్యమునకు చిహ్నము. యూరోపియను దేశములలోతమ పతాకములపై సింహములు, ఖిల్లాకములు మున్నగువాని బొమ్మలుండును. మన పతాకములపై సింహములను జేసి ఒకరిని పట్టుకొని తినునని కోరుట లేదు. ఖిల్లాకములను జేసి ఒకరినిభయపెట్టిలాగుమని కోరుటలేదు. మనకట్టి సింహముల, ఖిల్లాకముల, పతాకములు లేవు. మనపతాకమునందు మూడు రంగులుమాత్ర ముండును. తెలుపు, ఎరుపు కచ్చగుర్తులు మాత్రమే మనపతాకమునందుండును. అదియే మన చిహ్నము. ఇది గుడ్డపేలికయ్యా? ఈ గుడ్డపేలికయే మన స్వాతంత్ర్యచిహ్నము. వాగ్మూలమున దీ గుడ్డపేలికే సంరంభము నుండుచున్నది. గుడ్డపట్టుకొన్న ఇంగ్లీషువారికి భయముపుట్టుట! వాటికి కోపము వచ్చుట. మనదేశములో మనగుడ్డలను మనము చేసికొనిన, ఇతరులకెట్లు కట్టువా? ఇతరులకు కోపము వచ్చు నేమో యని మన మేల మన భర్తమును విడ వాడ వలెను? తెల్ల వారు తమ 'యూనియన్'ను పట్టుకొనచున్నాను. మనము మనవారితో పతాకమును పట్టుకొనరాదు!! ఏమి అన్యాయము! వాగ్మూలము నందు కలటేయియులు చేయుచుండినవని వారిని చూచివుడు, వాకు ఆకర్షణము గలిగింది. నేనును వారితోపాటు జెయిలుకు వెళ్ళనలెనని కోరిక గలిగింది. కాని బయటయండి మనదేశమున చేయవలసిన పనులతో గలదని మిత్రులు నివారింపగా నేను విరమించుకొనవలసి వచ్చెను. ఆనలటేయియులతో కొందరితో నేను కలసి మాటలాడితిని. వారియత్నానము, వారి పట్టుదల, ఎక్కి కాళ్ళమును గలిగించుచుండును. ఎప్పుడును మండిపోవడములే యుండిరి "ఆత్మచారిండికి పోవు పట్టు మే మా కేయలు కు వెళ్ళుచున్నా" మని వారుచెప్పిరి. (వచ్చు) వారు మొదట నీవిల్లెనులో పోవుచుండినారు. తెలులలో పోవుచుండిరిని అప్పుడు వారిని వదలి యుత్తరపుచేసిరి. మనవారు యుత్తరపును నిరాకరించి జెయిలులుకు పోవుచున్నాము. ఇప్పుడా పద్ధతియు నిలిచినది. రయిలు ప్రేమనాద్యనే పట్టుకొనుచున్నాము. వాగ్మూలము లెన్నెదగ్గ పతాకము పట్టుకొని రిమాముల కత్తివేయుచుండిరి. రైలుప్రేమనులో దిగిన ఒక్కసంజెర్నియు కత్తివేయుచున్నాడు. అక్కడకు వెడలువారు వృత్తిలేనివారిని అన్నటి యధికారులు ప్రకటించ మొనరిడినారు. విద్యావంతులు, ఖగోళములు, వేద వృత్తిలవారు ఎదోకో అన్నటకు పోవుచున్నార. నేనచ్చట నుండగా ఒకయనకుని చూచితిని. అతనికి ఇరువది యైదువేలవైగా అడ్డిగలదు. అతడు అన్యత్యానముతో జెయిలుకు వెళ్ళుటకు సిద్ధముగనడెను. ఈకట్టనాకి వృత్తిలేవా? తరువార ఇన్నట స్వరాజ్యప్రతిభకు సహాయ సహకారముగ నుండిన ఎన్. ఎన్. వరదాచారిగారు కలంటి యగు గ కల్లివాడు. ఆయన ఎం. ఏ. డి. ఎల్. యం దుత్తరమైనాడు. ఆయన జేకెడ్రెయియా? భుక్తియుగారి వ్యాఖ్యాత్ర మునిభముగ నున్నది. దానికెట్లు తిప్పిన వారు తిప్పగలరు.

స్వాతంత్ర్యము లేనిదెవరికి?

గాంధీమహాత్మునికా-మనకా?

ఈపథ్య హైందవ కాననభయందు గాంధీమహాత్ముని విడుదలనుగూర్చి నేనగిరిఅయ్యగారు ప్రకటించిన తీర్మానముపై జరిగిన చర్చనంతకు చదివినయెడల, మనస్సును అయినయే గుఱుముగ నున్నాడని స్పష్టమగును. మనకుబయట బాటుగా స్వాతంత్ర్యములేదు. ఆయన అక్కడ గుఱుముగ తన పనులను తాను చూచుకొనుచున్నాడు. మనము రైలులోనెక్కిన కచ్చము, బి దాపట్టుకొన్న కచ్చము, మనము నిదముగ స్వరాజ్యమును కోరుచుంటిమని మనకు నిదముగ అనుభూప ముండే నని వాగ్మూల సంరంభమునందు స్వరాజ్యపతాక

హైకోర్టు వార్తలు

[గ. వ్యా. రామేశం, వ్యాఖ్యలుగార్లు]

గాంధీమహాత్ము రభోత్సవము

అల్లి రేసినిని నేరముచే బెజుడ ఆడిమలో డెప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు వే కేసేళ్ళు అనునాతనిని మరి 16 నుండినయ మానముల కిరికిమ యును ఒక్కొక్కరికి రూ 50 బుల్బాకా ర్లను విధించియుండెను. నిన్నటిదినును వారిస్థులు ఎ. ఎల్. ఎలిరాజుగారు గ. వ్యాఖ్యమూర్తులకోర్టులో ఆ 17 నుండి పక్ష మునను క్రిమినల్ రివిజున పెట్టిరి.

ప్రాసిక్యూషన్ కేసు రివిజునుగనడెను:—అల్లిరా గుడు (వేంకటేశ్వర్లు) మై.వరుసునకు శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారి రభోత్సవము 12.2.1922 వారు జరిగినప్పుడు ఆతడు గాంధీమహాత్ము రభమానందుంచెను. దేవాలమునిచూడక రైయగు మైలవరం బయివ దారున కిది తెలియగానే, ఆపటమును తీసివేయించి వలసిదని కోరెను. అప్పుడీ అల్లిరావలందరును కలసి రభములాగుచుండిన వారిచేతుల నీవ్వేసిరిట. అప్పుడు ఏకే ఆత్రాళ్ళను వెడమార్చుకొని ఆత్మకమునగి గా రస్తామీద పోవ మండులాగున ఆత్రాళ్ళపై నిలుచుకొనిరిట.

అల్లిరావలందరును ఒకేయిద్దేశ్యము లేక ప్రతివారును వారును సుయమునకు తోడిట్లు పనిచేసిరియు, కనుక ఆ కార్యము 147. వి.పి.సి. సెక్షన్ 30(2)లో రాగలదనియు, ఫిర్యాదే క్కము లేనందున అది ఆక్రమమునావేముగ పరిగణించబడదనియు అల్లిరావల ఒకేయిద్దరు వారింబడెను.

గ. వ్యాఖ్యమూర్తులు రివిజున పెట్టినను సంగీరించి అల్లిరావల నందరిని బామినపై వదిలిపెట్టగలెట్లు ఉత్తరువు చేసిరి.

మన పట్టుకొనవలెను. అచ్చట నిరంతరభాగికారులు గుడ్డ మలలో ఆయుధములతో పటాటో కము తో తిరుగుచుండును. మనవారు చిన్నపతాకముతో నుండును. వారిని చూచిన భక్తిచింతలుగనుక. అట్టిస్థితిలో కేదలి పుకరుగు దివను. నేను వాగ్మూలం ద నే కులు పతాకమును క్రేష్టింపుచున్నాము. ప్రతివారును నన్ను ముందు జైలుకు పంపుచు నన్ను ముందు జైలుకు పంపుడ - అని యనుచున్నార. అచ్చట అన్నిరాష్ట్రములవారును నున్నారు. వారందరును ప్రాణమునైకటటుకు సిద్ధముగానన్నారు. ఒక రివి సంకల్పించుట నుద్ధాదోనాడు తమనుమని వాగ్మూలమునకు వెచ్చివాడు. మేమానితో సంభాషించితిమి. ఆతడు జెయిలుకు వెళ్ళుటకు సునిధుడై వచ్చెను. మరి ఆ కట్టనా దెండులని ప్రశ్నించితిమి. నేను జెయిలుకు పోయెదను. కాని ఆంధ్రమాత్రమున చాలదు. వామనునినాడ జెయిలుకు బంపినగాని వాకు సంకల్పి యగదని ఆకర్షణకు బదులు చేప్పెను.

అవకాశము

జేకమునందు నుమారు ముప్పదికోట్ల ప్రజలున్నారు. వారిలో ఒదివేలమంది పోయిన నన్నము గల గున దేయియులేరు. పాముగాటులకలన, ఇతరవ్యాధులకలనను ప్రతిసంకల్పమును ఎంతయిది చనిపోవుటలేదు? నే దెండిరో జెయిలుకుపోవుచున్నార. ఏవిధమునైనను వనము వాతీయ పతాకమును సంక్షోభపలెను. మనము మనహత్యకు కాపాడుకొనవలెను. మన మొకరియెడల జ్యేష్ఠభావముగలిగి ప్రవర్తింతుట లేదు. ఒకరికి నన్నము లిండుతులేదు. కాని మనహత్యకు కడ్డ ముకచ్చివుడు ఎప్పుడును మనము దానిని నిజాంబెట్టుకొనవలెను. నిజంబెట్టుకొనలేకున్న, మనకు స్వరాజ్యము లభింపదు. మన హత్యకు మనము నిజాంబెట్టుకొని, మనయితోపాటును మనము ప్రవర్తించితిమేని, గాంధీయహత్యకుజెయిలులోనున్న దుఃఖపడ నవసరములేదు. మనకట్టి యదకాకము లనేములు గలగును. ప్రతివారిని ఇందులకు సిద్ధముచేసి రాగలమానమున కింతవేది రెట్లతో స్వరాజ్యపతాకములనుక్రేష్టించి మనకుదోనికృత్యమును వెల్లడిచేయాలెను:—(వార్తాధ్యక్షులు.)

వనామృదుమోగి, లలిత మనామృదు, గిడ్డె రంగయ్య నాయుడు, ఎం. ఎన్. నుబ్రహ్మయ్యయ్యగార్లుగారు వాతీయపతాక ప్రదర్శకమున గూర్చి మాటలాడిరి.

సభ ముగియునపుటికి 8.15 గంటలయ్యెను.

మోహిని తెలుము

మోహిని తెలుము :—అ. సీ. 1.5 అయిదు 9.15. రియూగి. క. అన్యతాంజనం దిపో పొంబయి. ముద్రా.

వాతావరణస్థితి

1923-సం॥ నూరై నెల 19-వ తేది గురువారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	కెల 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	కెల 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	కెల 24 గంటలలో వర్షము	వర్షము 1.5 నుండి 2.5 వరకు	వర్షము 2.5 నుండి 3.5 వరకు
గోపాలపురం	88.0	79.1	...	6.39	4.6
కోరాపుట్
విశాఖపట్నము	98.0	81.4	...	2.88	5.16
కాకినాడ	98.1	79.0	...	2.86	5.70
మచిలీపట్నము	95.8	76.2	0.50	4.82	8.75
గుంటూరు
కర్నూలు	91.2	75.7	...	5.17	1.08
బళ్లారి	89.7	75.5	...	1.81	1.08
అనంతపురం
కడప	97.9	76.8	0.06	1.79	8.58
నెల్లూరు	98.8	78.1	0.02	1.78	1.40
మద్రాసు	96.1	81.2	...	2.70	1.44
కడలూరు	97.8	77.5	0.08	8.12	0.08
కల్లూరు
సీలము	91.8	74.1	0.01	2.48	1.81
కోయంబత్తూరు	87.1	74.8	...	1.77	0.79
తిరుచునాపల్లి	97.5	81.8	...	1.12	1.12
వాగపట్నము	96.8	82.7	...	1.09	1.29
పుదుకోట
నభర	95.2	79.8	...	0.56	2.08
పాంబన్	90.9	78.1	...	0	0.51
తిరునల్వేలి	0.81	0.49
తిరువేంగళము	81.5	78.4	0.44	28.56	5.82
కోచ్చిక్	84.9	76.6	0.40	49.29	6.87
కాలికట్టు	85.2	79.8	...	49.97	2.78
మంగళూరు	88.1	71.9	1.08	84.29	2.77
బెంగళూరు	76.8	65.9	0.88	7.88	0.89
హస్సన్
మెర్కాత	66.6	61.0	1.20	49.78	1.80
రైచూరు
మైదాబాద్
కర్నూరు
రత్నగిరి
బొంబాయి
హాలాపురు
కోడెకనూర్	64.8	51.8	...	8.86	8.92
ఉదకమండలము

సర్కారులు :- బండియలో 0.50 వర్షము మరినను మొత్తమునాద వర్షము కట్టుకుగ బట్టినది. ఒకటివేది 8.2, 4.2 డిగ్రీలు ఎక్కువ విశాఖపట్నములో రాతివేది 8.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్ :- దెసలో చినుకులుబడినది. వర్షము సామాన్యముగ నున్నది. కడపలో వ.టివేది 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము :- కడప నెల్లూరులో చినుకులు బడినది. వర్షము ఒక మోస్తరుగ నున్నది. మద్రాసులో ఆర్ధికవర్షము రాతివేది మద్రాసులో 2.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

సి. చెంగల్పూరుయ మొదలియారు.

వాతావరణ వ్యాప్తి.

కీ. కే. రివరెండు డాక్టరు మిల్లరు విల్లెగారి పరణవార్త తెలియగానే 17వ తేదీని సేలములో కోశాలయన, వాతావరణము మూడునడెను (అ. పే) వాతావరణములో వాతావరణము మూడునడెను (అ. పే)

మణిలాతాడు

7 అంగుళముల పట్టుకలతో మను అన్ని విమానములలోను గలవు. స్థానముండి తక్షణమే యవ్వండును. R. బెన్సు అందు కో. లిమిటెడ్ తినినాపెట్ట మె. 60, మద్రాసు. విమానములలోను వాతావరణము మూడునడెను (అ. పే)

స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణము

నాగపూరులో జాతీయపతాక సత్కార హామీను సాగించుటకు

భారతీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు

శ్రీయుత వల్లభాయీ పటేలుగారిని కోరిరి

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు ఎరవాడ చెరసాల కేగి

గాంధీమహాత్ముని సందర్శించిరి

18 వ తేదీవరకు అరెస్టుల మొత్తము 1169

దేశమునందంతటను ఉత్సవములు బహిరంగసభలు

మహాత్ముని సందర్శనము

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు శ్రీయుత దేవనాగుగాంధీగారును యితరులను పూజానగరమునకు వెళ్లిరి. వారు 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నము యరవాడ చెరసాల కేగి మహాత్ముని సందర్శించిరి. 17 వ తేదీ మధ్యాహ్నము వారు పూజానగరికి అనంతరము రైలులో బయలుదేరిరి.

నాగపూరులో 17 వ తేదీ అరెస్టులు

17 వ తేదీన రామపూరు మండలమువారు 4 గురు సత్కారహామీ మొనరింపగా వారిని అరెస్టు చేసిరి. 16 వ తేదీన వందల వద్ద అరెస్టు చేయబడిన వారికి 17 వ తేదీన చెరి 6 నెలలు జైలుశిక్షయు చెరి ఒక నెల నిధిఖయమున వేయబడినది. 15-16 తేదీలలో రైలు స్టేషను వద్ద అరెస్టు చేయబడినవారిలో 80 మంది కేసు విచారణ 17 వ తేదీన జరిగినది. వారిలో 4 గురు పూచీకత్తుల నియంత్రణ వారిని వదిలి. రిక్కిన 26 మందిని చెరి ఒక వర్షము జైలుశిక్ష వేయబడినది. 17 వ తేదీన రైలు స్టేషను వద్ద 22 మంది (కొన్ని, బేనూరు, కరాచి, ముగ్లబజార్) - అరెస్టు చేసిరి.

17 వ తేదీ తిరిగివార్త

18 వ తేదీన సత్కారహామీ జరుగకుండ చేయుటకు ఉద్యోగులు బహుశ్రమము చేయుచున్నారు. ఎటులైన 18 వ తేదీన దినమంతయు సత్కారహామీ జరగవలయును. 18 వ తేదీన జరుగవలసిన కార్యక్రమమును 17 వ తేదీన సాటింపుచేసిరి. గోడలకు జోటీసుల నంటించిరి.

సేతు జమునాలాలు బహుజాగారు

చెరసాలలో సేతు జమునాలాలు బహుజాగారికి కాగితములపై రూట్లు చేయుపని యియ్యబడినది.

మహాత్మ భగవాద్గారు

మహాత్మ భగవాద్గారు చెరసాలలోనియ్యబడు పదార్థములను భుజి-పననుటచే స్వగృహమునండి భోజనము తిప్పించుకొనటకు నువతి యియ్యబడినది.

ద్రవిడవలంటిరులు

ఆర్. నటరాజుపిళ్ల, పి. మునిశిఖాను, ఎస్. ఉస్మాను ఖాను సాహేబు, డి. నయ్యదు హుస్సేను, కే. ఆర్. సారీనాథు, పి. ఎస్. రామదురై, ఎస్. రామచంద్రయ్యగారు నిన్న నాగపూరులో సత్కారహామీ మొనరించి యందు గని ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకార్యదర్శి తిరిగెను.

18వతేదీన నాగపూరులో అరెస్టులు

ఆంధ్ర లిద్దరుగూడ అరెస్టు చేయబడిరి

18 వ తేదీ ఉదయమున ఆంధ్రు లిద్దరును, పాంచాలు లిద్దరును, బీహారు వారిద్దరును, మూడు తెగలుగా సత్కారహామీ మొనరింపగా వారిని ఆరు గురిని అరెస్టు చేసిరి. తరువాత బొంబాయివారు ఆరు గురు సత్కారహామీ మొనరింపగా వారినిగూడ అరెస్టు చేసిరి. (స్వరాజ్య)

నాగపూరులో 18 వ తేదీ సత్కారహామీ

18 వ తేదీ తొందరలు లేకుండ గడచిపోయినది. నిన్న మొత్తము 10 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 6 గంటలవరకు 20 మంది కాంతి ప్రయోగములు 9 జతలుగా సత్కారహామీ మొనరించి అరెస్టు చేయబడిరి. చెరి 6 గురు కాంతి ప్రయోగములు 20 మంది పౌరులును మరయుకదారిని పతాకమును ధరించి నిరీధిత్వదేశమున ప్రవేశించిరి. వానంపల్లి (26 వీరి) పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి. నిన్న రైలు స్టేషను వద్ద ఎరిని అరెస్టు చేయలే దని తెలిసినది. కట్టణమున మొత్తము 46 గురిని అరెస్టు చేసిరి. (ఆ. ప్ర.)

నాగపూరులో ఆంధ్రవీరుల సత్కారహామీ

స్వరాజ్యభక్త సంతకబార్తె, పశ్చిమగోదావరి మండలమునండి నాగపూరు నుండి సత్కారహామీ ఆంధ్రవీరులకు చెరి ఆరుమాసముల జైలుశిక్షయు, చెరి ఒకమాసము నిధిఖయము నిధింపబడినది కేసు సమాచారము తెలియబడినది. వీరిలో శ్రీయుతులు, సత్తరాజు రామమూర్తిగారును, నిడమర్తి వెంకట ఉమామహేశ్వరరావుగారును, భోగా నాగభూషణంగారును 9 వ తేదీన బంధింపబడి, 10 వ తేదీన శిక్షనందిరి. ఈయన సత్కారహామీగారును. మహాత్ముని అబ్దుల్ హసీం సాహేబుగారు, ఖుస్రూబెట్టి శేషారాంంగారును 10 వ తేదీన బంధింపబడి, 11 తేదీన శిక్షనందిరి. ఆంధ్రదేశమున యేగిన సత్కారహామీ నియంత్రణ మండలము. వీరిలో నెల్లూరిని జరిమానా నిధింపబడినది. ఆంధ్రరాష్ట్రమున పటాశులనుండి సమరభూమి కేసులకు, విచ్చిక భటులు వెళ్ళుమంది వచ్చుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యమాయతము భారతదేశమున గాఢముగా వీచుచున్నది. ఇట్లుగి విజయమున గాంచినగాని యజుగునది గాదు. గాంధీమహాత్ముని తపన ఫలితం పోవునా?

వేలూరి సత్యనారాయణ

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సహాయ కార్యదర్శి

కాకినాడలో పతాకోత్సవము

కాకినాడలో నిన్న పతాకోత్సవము మహాత్మాహామీ జరుగవలసి యున్నది. 7-12-1921 తేదీన కాకినాడలో జరిగిన పతాకోత్సవమును నిర్మితి ఉత్సవము స్మరణకు తెచ్చెను. ఆపుకు శ్రీయుత బుజుగు సాంబమూర్తిగారిని అరెస్టు చేసిరి (జిల్లా మేజిస్ట్రేటు) గారి ఆజ్ఞమేరకు ఉత్తరవున కృషిచేయుచు వేలూరి పాముల పతాకములను ధరించి ఊరేగింపులు జరిపిరి

నిన్న మహాత్మునిగాంధీ లోకమాన్యతలకు ప్రముఖుల పటములను సాంకేతిక కేటమువైసుండి పతాకములతో గొప్ప ఊరేగింపు జరిపిరి. నాటకానా మున్నగు మంగళవాద్యములును జాతీయగీతములును ప్రబలియుండెను. వేలూరి పాముల బహుమిది యంతయు నిండిపోయినది రాకపోకల కభ్యంతరము కలుగకుండ గలభా జరుగకుండ కాంతముగను సుకమముగను ఊరేగింపు సాగింపబడినది. సాయంత్రము 6 గంటలకు ఊరేగింపు పుర మంది ర మును చేరెను. ఆరట శ్రీయుతుల పురములను 5000 మంది మైగానమున చేరియుండిరి. గోదావరిమండల కాంగ్రెసుసహాయకమును భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యుల నగు బుజుగు సాంబమూర్తి గారు రాకభ కభ్యంతరమొందిరి. స్వరాజ్యపతాకము తెల్లబడి భారతీయులకు హక్కుల దని నిదర్శనపూర్వకముగా చూపబడినది. నాగపూరు కల్లి సత్కారహామీ మొనరించెదమని చాలమంది యువకులు ముందుకు వచ్చిరి. గాంధీ మహాత్ముని విడుదల చేయ

వలెను తీర్మానమును మితవాదులు కొందరు భారతకాపనసభలో నుపసాదించుటను నిరంకుశాధికారులు ఆవాచ్యములను కాపనసభ్యుల దౌర్బల్యమును నిరసించుచు వధ్యుడు దుష్కరించెను. కాంగ్రెసుకార్యదర్శి శ్రీయుత తిరుమలరావు, జేకరాంధరి దుష్కరించుచున్న (మండలసంఘ ఉపాధ్యక్షురాలు) గార్లు ను మరొకందరు నువ్వనించిరి. రాత్రి 9-30 వ సభముగినినది. (తిరిగివార్త)

నెల్లూరులో పతాకోత్సవము

నిన్న నెల్లూరులో పతాకోత్సవము జరుగవలసిగా జరిగినది. జేకభక్తుడు కడవరకును ఊరేగింపుతో నుండెను. బహుమితిలో నంతటను యితర వీరులతోను గూడ గృహములపై పతాకము లెత్తబడినది. సాయంత్రము 5-30 వ ఊరేగింపు కాంగ్రెసుకార్యాలయమునండి బయలుదేరెను. ఊరేగింపు రాయాజీవి ధికి వచ్చునది 5-10 మంది యుండిరి. అచట జేకభక్తుడు వచ్చెను. శ్రీ ఆంజనేయ స్వామి దేవాలయమున శ్రీలసభలో జేకభక్తుడు ఉపవసించెను. కలివారును జాతీయ పతాకమును కేటానియుండుట సదస్సు కనువిందుగా నుండెను. మంగళవాద్యములు మ్రోగుచుండెను. భజనలు జరుగుచుండెను. వారిలో మైగోడ్లలో కాకినాడలోని (ప్రాచీన) రామకృష్ణయ్యగారు జేకభక్తులకు ఫలప్రసాదం చందనతాంబూలాలను తిలకునిధికి కట్టుమును సమర్పించిరి. రాత్రి 9-30 వ జేకభక్తుని బసద్ద ఊరేగింపు విరమింపబడినది. (తిరిగివార్త)

జేకభక్తుని ఉపన్యాసము - ఒకవరణ

17 వ తేదీన జేకభక్తుడు నెల్లూరులో నొసంగిన ఉపన్యాసమునందు తనకావము భాషాంతరీకరణమున నరిగా తెల్లడింపబడలేదనియు, ప్రస్తుతము కాపనసభలకు వెళ్ళుసమస్యను గురించి తా నేమియును వివరింపలేదనియు, నాగపూరులో జరుగుచున్న సత్కారహామీను మితవాదు లాక్షేపింపగా వారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చితినియు కాపనసభలో మితవాదులు చేయుచున్నవని నిష్పరియోజక మనియు, సంస్కరణములను గూర్చి ముఖ్యముగ తీర్మానములను రద్దుచేయుటకును సర్దిఫీకెటు అధికారములను చట్టము ననుసరించి నెట్లుటకును రాజప్రతినిధిని గవర్నరులకును అధికార ముండుటచే సంస్కరణములు వ్యర్థములనియు తెలిపితినియు జేకభక్తుడు నేడు నెల్లూరునుండి మాకు తిరిగివార్త సంపాదించెను. ఇందులకు మే మెంతయు చింతించుచున్నాము. (ఆ. ప్ర. స.)

విజయవాడలో పతాకోత్సవము

17 వ తేదీ సాయంత్రము (పాంధ్రసభ జరిగినది. శ్రీయుత ఎరమిల్లి మంగయ్యగారు రథస్థులకు వహించిరి. 18 వ తేదీన జరుగవలసిన ఊరేగింపుకు గూర్చియు నాగపూరులో జరుగుచున్న సత్కారహామీను గూర్చియు వివరించుచు శ్రీయుత దండునారాయణరాజు గారు వచ్చిరి. 18 వ తేదీ ఉదయమున జాతీయకళాశాల ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును ఊరేగింపు సాగించిరి. జనార్దనస్వామి వారి దేవాలయమున అర్చనలు (పార్వతి జరిగినవి. సాయంత్రము కాంగ్రెసు ఊరేగింపు పతాకములతో ముఖ్యవీరులగుండ జరిగినది. మహాత్ముడు మున్నగు నాయకులపటములను మంగళవాద్యములతో నూరేగించిరి. పురమందిరావరణమున బహిరంగసభ జరిగినది. జాతీయపతాకము లెత్తబడినది. శ్రీయుత గజపల్లి రామచంద్రరావు గారు రథస్థులకు వహించిరి. జాతీయకళాశాల విద్యార్థులు జాతీయగీతములను పాడిరి. నాయకులు పతాకోత్సవమును గూర్చియు సత్కారహామీను గూర్చియు నువ్వనించిరి. (తిరిగివార్త)

గుంటూరులో పతాకోత్సవము

కట్టణమున పతాకోత్సవ మధికోత్సాహముతో జరుగవలసి యున్నది. చాలమంది యిండ్లపై జాతీయపతాకములు నెట్టిరి. పతాకములతో వేలూరి ప్రజలు ఊరేగింపులు జరిపిరి. స్వరాజ్యమైదానమున శ్రీయుత గొల్లపూడి పుల్లయ్యగారి ఆధ్యక్షతకంద బహిరంగసభ జరిగినది. శ్రీయుతులు నడింపల్లి వరసింహారావు (మ్యునిసిపలు ఛైర్మన్లు), ఉన్నత అక్షిపాతాయణ, డాక్టరు కర్క, ఆమ్మలూరు కామేశ్వరరావు (రాజ్ డిప్యూటీ), గార్లు పతాకోత్సవ ప్రాముఖ్యముగూర్చి భీకావస్వామిల నొసంగిరి. "సేతు జమునాలాలు బహుజా, అబీనాది, మహాత్మాభగవాద్గారు మున్నగువారు పతాకసంరంభమున కార్యాచరణమున కంపబడిగాని వారిజోసేన నిసభవా రభివందించుచున్నార. నాగపూరు సత్కారహామీ సంఘమువారిపట్ల సాహధూతిని తెల్లడించుచున్నాను నాగపూరులో అరెస్టు చేయబడిన గుంటూరు కాంతిప్రయోగములను ప్రకటించుచున్నాను" అను తీర్మానము భాగభలో నొసాదించబడినది. (తిరిగివార్త)

పన్నెండు వ్యంధులు కలసి చుట్టూ లాలాక్ష
ఉత్సాహము కొంచెము సకారత పడలేదు.
ఈ కమ వాణిజ్యమును లెక్కచేసినటులే కనపడదు. లాలాక్ష
వ్యాధిని గూర్చి చారిత్రమువారింకెర కొక్క ప్రకటనలేమ
చెయ్యలేదు. వైద్యులు మాత్రము వ్యాధిని బాగుగా నిర్ధారణచే
సిరి. దానికారణమునూడ నిర్ణయించిరి. అదిచాలా ప్రతిబాటగా
చేయున్న క్షుని పరిణామక ప్రక్రియ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి డాక్
టర్ నత్తిపాణి గారు 17 వ తేదీని లాహూరునుండి రచించిన
ను. (మొలాట్టు)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1928 వ సం. జూలై నెల 19 వ తేది

గురువారము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లాభము

రైల్వే, ఇన్డస్ట్రీలు, కౌన్సిల్, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇంగ్లండులో ఋణము దీసికొనిరి. ఋణముచ్చినవారు నడ్డికొరికిచ్చిరిగాని, ధర్మార్థము గాదు. ఐనన, కొందరు బ్రిటీషు ప్రముఖుల దృష్టిలో, అప్పిచ్చినను హిందూదేశమున కుపేయముగ నిచ్చినట్లు అనే దోచుచున్నది. హిందూదేశమున కింతిమేలు జేసినందలక, ఇంగ్లండులో దీసికొనిన అప్పులో కనీసము 100 కి 75 వంతున నయినను ఇంగ్లండునందే ఖర్చుపెట్టవలయునని, సర్ రాబర్టు హార్డిన్గ్ నుగారు కామన్వెల్త్ లో ప్రతిపాదించిరి. ఇంతకుమున్ను రైల్వే కార్యములు మొదలగు వానిని, ఎక్కడ చోకగ దొరుకునో అక్కడనే కొనవలయునని, తీర్మానింపబడెను. ఈ తీర్మానము ఆచరణలోనికి వచ్చుటలేదని హిందువులకు పెక్కు దృష్టాంతములుగలవు. హిందూదేశమునకు గావలసిన సరకులన్నియు దాదాపుగ ఇంగ్లండునందే కొనబడుచున్నవి. ఇతరదేశములలోకన్న ఇంగ్లండులో సరకులధరి హెచ్చని తెలిసిన విషయమే. ఐనన, హిందూదేశము నష్టపడినను పాలకదేశమునకు లాభము గలిగింపవలయును. ఇంపీరియల్ ఫ్రీ ట్రేడ్ సొసైటీ ఇతను సమర్థుగ నాచరణలోనికి రాకజోయినను, హిందూదేశమున కది వర్తించుచునేయున్నది. ఇంకొకటిగాక, హిందూదేశములో దొరకెడిసరకులకు సయితము, బ్రిటీషుకంపెనీలకు ఆర్జునలీయబడెనుగాక, ఇటీవల వంగీ కరింపబడెను. ఇట్టి యనుకూలసందర్భము లనేకములున్నను, బ్రిటీషుప్రముఖులు సంతృప్తి చెందలేదు. ఇంగ్లండునందే సరకులను కొనవలయునని శాసనము నందు జేర్చుటకు, వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. అట్టి సభ్యుల గాక హిందూదేశముపై నిర్భీతిక జయమానకీటాక్షము గలదు. హిందూదేశము ఇంగ్లండునకు లాభము గలుగజేయవలయునని, వీరు ఇట్లుదలతో క్రసంగించిరి. కొయలిమను క్రభుత్వము నడిపించినవిమృత, ఛేంబర్లెనుగారు బయల్పడలేదు. హిందూదేశముపై దెబ్బదీయుటకు వీరొక్కమారు విజృంభించిరి. తమసంకుచితబుద్ధిని గనకలది. ఇంగ్లండునకును హిందూదేశమునకును, మునుస్వర్ణము హెచ్చుటకు విరేచనంగము కారణముగను.

అందులో అప్పు దొరకకజోయిన, హిందూదేశము అనస్థలపాలయ్యెడిదని, ఛేంబర్లెనుగారి యద్వేషము. ఛేంబర్లెనుగారి వాక్యములను నమ్ముటకు వీలులేదు. ఇండియామంత్రిగారు సరియగు ప్రయత్నముల గావించినచో, హిందూదేశమునందే అప్పు పుట్టెడిది. లేకన్న, ఏయితరదేశములందయినను అప్పులభించుట దుర్లభముగాదు. అప్పీయముని బ్రిటీషువారి నెవ్వరును బలవంతపెట్టలేదు. అప్పిచ్చినవారు హిందూదేశమున కెటులనయినను లాభము గలిగింపవలెనని, ఇచ్చియుండలేదు. వారి లాభము కొను వారిచ్చియుండిరి. అప్పునకు తీక్ష్ణవంశీని ర్థించియుండలేదు. ప్రపంచములో నెక్కడను అప్పుపుట్టక, హిందూదేశమునందును అప్పు దొరకనిచో, రైల్వేకార్యము,

మరికొంతకాలమాగినను ఇబ్బంది యుండదు. హిందూదేశము రైల్వేయభివృద్ధి లేకున్నను, మరి కొంతకాలము జీవించగలదు. స్వలాభము కొరకు అప్పు నిచ్చి, పిమ్మట హిందూదేశముపై అనవసరనిర్బంధములను విధించుట, బ్రిటీషు ప్రముఖుల కేమాత్రము పాడిగాదు. న్యాయార్థునందుగాని, స్వార్థినునందుగాని, హిందూదేశము అప్పుదీసికొనునదల, సరకుల నక్కడ కొనెడి మరతుమీదగాని అప్పీయంని, ఛేంబర్లెనుగారు దెలుపుచున్నారు. ఈ సంగతి నిజమే యనుకొందము. ఛేంబర్లెను గారు కొరిన మరతుల మూలమున, అమెరికనులకన్నను, ఫ్రెంచివారికన్నను బ్రిటీషువారు ఎక్కుడు బేదార్యము నేమిచూపిరి? వారివలెనే వీరును, ఋణదాతయొద్దనే సరకులను కొనవలయునని నిర్బంధించుచున్నారు. ఇంతకన్నను అన్యాయ ముండునా? పాలకాధికారము నవకాశముగ దీసికొని, ఇండియామంత్రి నిటుల ప్రోద్బలము జేయుట, పటిధర్మమో తెలియకున్నది. మరియొక రహస్యమును గూడ ఛేంబర్లెనుగారు వెల్లడిజేసినదలకు సంతసింపవచ్చును. ఇంగ్లండులోని రైల్వే సరకుల ధరలు ఇతర ప్రదేశములకన్న హెచ్చుగనున్నను, ఇంగ్లండులోనే సరకులను కొనుటకు ఇండియామంత్రిగారు రేర్పాటు జేయవలయునని, ఛేంబర్లెనుగారు కోరిరి.

ఉన్న టీటుకంతయు ఇక్కడనే యున్నది. ఇతరచోటుల సరకులు చౌకగ దొరకుచున్నను, బ్రిటీషు సరకులనే దీసికొనునటుల హిందూదేశమును నిర్బంధింపవలయునని ఛేంబర్లెనుగారి వాదము. ఆచరణలో దాదాపుగ నిటులనే జరుగుచున్నను, ఛేంబర్లెనుగారిరిటితో తృప్తిపడక శాసనమునందు నిబంధన యుండవలెనని పట్టుబట్టిరి. ఇంపీరియల్ ఫ్రీ ట్రేడ్ సొసైటీ, వీరు కనీసీర ప్రవేశపెట్టదలచుచున్నారు పూర్వపు క్రథాసమంత్రి యగు లాయడు జార్జిగారు ఛేంబర్లెనుగారికి తోడయిరి. లాయడు జార్జిగారికి, హిందూదేశముపై నెట్టి యభిమానము గలదో, పాఠకులకు వివరించి దెలుపనవసరములేదు. సంస్కరణములను వీరెటుల భగ్నుముజేయ నెంచిరో, ఉక్కు చట్టమును హిందూదేశ పరిపాలనమున కెటుల మూలాధారము గావించిరో, తుర్కీ విషయమై ఎట్టి యన్యాయము గావించిరో, మాంటాగూగారి నెటుల పదభ్రష్టుని గావించిరో, దెలిసిన చరిత్రయే. అట్టి లాయడు జార్జిగారికి, సరకుల కొను విషయమున హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకు సమ్మతి యుండునా? సరకులు ఎక్కడ చౌకగ దొరకునో అక్కడ కొనెదమని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించుట, ఇంగ్లండును ఢిక్కరించుట యయ్యెనని లాయడు జార్జిగారు దెలుపుచున్నారు. హిందూదేశము వైచివళంబెమునకు ఇంగ్లండు జవాబు చెప్పవలయునట. తన మార్కెట్టునందే కొనిన గాని, తా నిచ్చిన అప్పు నవయోగింప వీలులేదని, ఇండియాను ఇంగ్లండు నిర్బంధింపవచ్చునట. ఇటుల జెప్పుచో, అప్పీయము లేదట. లాయడు జార్జి, ఛేంబర్లెనుగార్ల యాదార్యము నేమని కొనియాడవచ్చును! వీరియందు, ఇంపీరియలిజము గడ్డకట్టినటుల గనుపించును. సామ్రాజ్యమున నున్నందులకు, హిందూదేశమున కెట్టి లాభములు గలుగుచున్నవో చెప్ప నక్కరలేదు.

అధినివేశ రాజ్యములలో భారతీయులు మానవమాత్రులుగ నయినను శరీరణింపబడుట లేదు. వారి హక్కులన్నియు నిర్మూలించబడుచున్నవి. ఇందుకు బ్రిటీషు ప్రముఖులు అసమ్మతి జూపుటకు మారుగ, వలసరాజ్యములలోని తెల్లవారలకు చోదగనుచున్నారు. భారతీయులకు స్వదేశము

నందు జన్మస్వాతంత్ర్యములు పెక్కువిధముల అరికట్టబడుచున్నవి. హిందూదేశమునకు నానాకాష్ఠా సంఘమునందు సభ్యత్వమున్నను, సామ్రాజ్య సమావేశమునందు స్థాన మున్నను, ఇసుమంతయు లాభము గలుగుటలేదు. మీద మిక్కిలి ఖర్చులధికముగ మీద బడుచున్నవి. ఇందుకు దోడుగ, హిందూదేశము తనకు వీలగుచోటుల సరకుల కొనుటకు గూడ స్వాతంత్ర్య ముండగూడదని, వెద్దలే వాదించుచున్నారు. వికటరుటనుగారు, ఛేంబర్లెను ప్రభుత్వాలకు జనాభిముట్టచో, నీళ్లు నమిలిరి. ఇంగ్లండులో మాత్రమే సరకుల కొనవలయునను నిర్బంధము లేకున్నను, 100 కి 95 వంతున ఇంగ్లండులోనే సరకులు కొనబడుచున్నవని, వికటరుటనుగారు తెలియజెప్పిరి. అందుచే లాయడుజార్జిగారు గుండె బెడరు దీర్చుకొనవచ్చును. నిబంధన లేక జోయినను, ఇండియామంత్రిగారు ఇంగ్లండు లాభమును పెంపొందించుటలో నేమాత్రము అక్రద్ధ హిండుటలేదు. చేరునకు మరతేమిలేకజోయినను దాదాపు సరకులన్నియు ఇంగ్లండునుండియే హిందూదేశమునకు దెప్పింపబడుచున్నవి. హార్డిన్గ్ నుగారి ప్రతిపాదనముతో తమకు గల సానుభూతిని, వికటరుటనుగారు గనుకలదిరి. హార్డిన్గ్ నుగారి సవరణ త్రోసివేయబడినను, హిందూదేశ మెంత దుస్థితిలో నున్నదో కనుగొనవచ్చును. శాసనములో నిబంధన యున్న నేమి లేకున్న నేమి, వ్యవహారము లాయడుజార్జి, ఛేంబర్లెనుగార్ల కోరిన రీతినే జరుగుచున్నది. హిందూదేశము ప్రతిసంవత్సర మెంత నష్టపడుచున్నదో, యూహింప సశక్యము. హిందూదేశము స్వరాజ్యమును గడించినగాని, దేశమున కెట్టి యపాయము దొలగిపోదు. తనకు గావలసిన సరకులను వీలగుచోటులనుండి దెప్పించుకొనుటకు, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లేనపుడు, పైపైమోగు తెన్ని బెట్టిన నేమిలాభము?

సామ్రాజ్య శాసనసభ

సామ్రాజ్య శాసనసభలో దేశాభివృద్ధి కనుకూలముగు తీర్మానములు జరుగుట యరుదు. కెనియా భారతీయుల సమస్య ఎంత ముఖ్యమో, దెలుప నక్కరలేదు. ఇట్టి విషయమునందు, భారతీయులకు క్రతికూలముగ నిర్ణయము జరిగనని వర్తమానము దెలిసెను. ఇది నిజమో కాదో దెలిసికొనుటకు, స్టేటుకౌన్సిలు సభలో అధికారసభ్యులు ప్రయత్నింపగ, క్రభుత్వసభ్యులు సందీయరయిరి. క్రభుత్వసభ్యుడు, ఈవార్త అబద్ధమని దెలుపడు. శిశువు దెల పుటకుమాత్రము వీరికికను వీలు గలుగ లేదట. సర్ బి. య్. శర్మ గారు ద్రవిడ ప్రాచార్యములు జోలు జవాబు చెప్పిరి. తమకు దెలిసిన సంగతిని, భారతీయులకు జెప్పటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కేమి అభ్యంతర ముండునో దెలియదు. కెనియాలో పీఠభూముల సంగతిని తాము ప్రశ్నింపమని, ఇండియామంత్రి వాగ్దానముజేసిన మాట నిజమేనా యని, అల్లాభియ శ్యామలవాసుగారు అడుగగ, ఈ సంగతిని బయల్పరుచుటకు తమ కధికారము లేదని శర్మగారు చెప్పిరేగాని, అది కాదనలేదు. ఇందును బట్టి శ్యామలవాసుగారికి దెలిసిన వర్తమానము సత్యమనియే నమ్మవచ్చును. ఇండియామంత్రిగారి ఒడంబడిక కర్థ మేమి? కెనియాపీఠభూములలో తెల్లవా రెట్టి చర్య దీసికొనినను, ఇండియామంత్రిగారు మారు మాటాడరు. శాస్త్రీ క్రభుత్వము పంపినవార్త బట్టి, పీఠభూములు, ఎన్నికహక్కుల విషయమై భారతీయుల క్రయమునకు ప్రతికూల

ముగ నిర్ణయము జరిగెను. కేసులో సమస్యలో కల్ల పీఠభూమిల సంగతియే ముఖ్యము. పీఠభూమిల లోనికి భారతీయు లడుగుబెట్టకుండ జేయవలయు నని తెల్లవారివెంకట్రామ. ఇందుకు ఇంకొక మంత్రిగారు పల్లె యనుచున్నారు. నీటికన్నను రక్తము చిక్కనయను అంగ సామెత గలదు. వర్ణ భేదము పూటలో వలస రాజ్యముల తెల్లవారివొ బాటు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వముగూడ మిన్నండిరి. ఇప్పుడు జేయదగిన దేమి గలదు? సామ్రాజ్య శాసన సభ యం దీ విషయము ను గూర్చి చర్చ జరిగించుటకు శ్రేయస్కరి అయ్యదగిన పూను కొనిరిగాని, అధ్యక్షుడు కనీకరాదని త్రోసివైచెను. ఇప్పటికయినను మితవాదపాదరులు సహాయనిరాకరణమార్గ మవలంబించి, జాతీయవాదలతో చేతులగలుపవలదా? సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి సర్వస్వము ధారబోయవలదా? ఈతరుణము దప్పి, మరెయ్యకతరుణ మేతెంచునా?

మరియొక తీర్మానముగూర్చి దీర్ఘచర్చ జరిగెను. సామ్రాజ్య శాసనసభయందే, ఆర్థికపునర్వ్యవస్థలను ప్రవేశ పెట్టవలయుననియు, వీనిని మార్పుటకు స్టేటుకౌన్సిలు సభ కధికారముండగూడదనియు, స్టేటుకౌన్సిలు సభ ఇంగ్లండులోని ప్రభువులసభగ మాత్ర ముండవలయు ననియు, సమర్థు గారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో తీర్మాన ముపపాదించిరి. ఇంగ్లండులో ఆర్థిక సంబంధముగు చట్టములను ప్రవేశ పెట్టుటకు కామన్స్ సభకుమాత్రమే అధికారము గలదు. ప్రభువులసభ కెట్టియధికారములేదు. స్టేటుకౌన్సిలు సభ ప్రభువులసభగ సంపట తమయద్దేశ మని, మాంటాగూగారు వెనుకదెలిపియుండిరి. ప్రస్తుతాచారిము అందుకు భిన్నముగ జరుగుచున్నది. ఉక్తపన్నును సామ్రాజ్య శాసనసభవారు నిరాకరించియుండగ, ప్రభుత్వమువారు స్టేటుకౌన్సిలు సభ వారిచే దీని సంగీకరింపజేసిరి. ఇట్టిస్థితి కొనసాగగూడదనియు, అవసరమగుచో సంస్కరణశాసనమును సవరింపవలయుననియు, సమర్థుగారియద్దేశము. హెయిలీగారి తీర్మానము నెదిరించుచు, ఇంగ్లండులోని విధానమును హిందూదేశ మనుసరింపనక్కరలేదని తెలిపిరి. రెండుసభలకును పూర్తిగాధికారములుండవలయునని వీరియద్దేశము. ఇది ఎటుల పాపగునో తెలియదు. స్టేటుకౌన్సిలు సభ కన్న సామ్రాజ్య శాసనసభ ప్రజల కెక్కుడు ప్రాతినిధ్యము నెటుల వహించుచున్నదో, హెయిలీగారికి తెలియలేదు. కడచిన ఎన్నికలలో కొలదిమందిమాత్రమే ఓటు జేసిరనియు, అందుచే ప్రస్తుతసామ్రాజ్య శాసనసభ పూర్తి ప్రతినిధి సభ గాదనియు, హెయిలీగారు తెలిపిన సంగతియందుమాత్రము సత్యము గలదు. ప్రస్తుత శాసన సభ్యులీ సంగతిని గ్రహించిన, తడవతడవకును గర్వోక్తుల జెప్పియుండరు. ఇంతవరకును శాసనసభ్యులు ప్రజాప్రతినిధులని అధికారులు పొగడుచుండినను, అక్కర దీనినిపిమ్మట వారు ప్రజాప్రతినిధులుగారిని పలికిరి. మహాత్ముడు ప్రతిష్ఠించిన, ఎన్నికల బహిష్కారపు పట్టుత్వము అధికారులచే తుదకు గుర్తింపబడినది. సమర్థుగారి తీర్మానము తుద కోడిపోయెను. అధికార సభ్యులీ ఫలితమునకు సంతసము జూపిరి. స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులు తమకు ముట్టవలసిన అల్లవెన్నుల విషయమున మాత్రము పట్టుదల నేమాత్రము విడువలేదు. సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులిదివరకు ప్రయాణపు మొదలగు ఖర్చులను తగ్గించి పుచ్చుకొనుట కంగీకరించిరి. వీరితో బాటు అధికారసభ్యులు గూడ తగ్గు సొమ్మును గ్రహించుట కొడబడిరి. వీరి ఇరువురిలో బాటు, స్టేటుకౌన్సిలు

సభ్యులు గూడ తమ భవ్యములను తగ్గించుకొనుట మేలని, సర్. మహమ్మదు. పాఫీగారు కోరి వెంటనే స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యుల కెవలేని అగ్రహము జనించెను. పాఫీగారి తీర్మానమును, సభ్యు లొకరి వెంట నొక రెదిరించి ఓడించిరి. స్వలాభమువిషయమున ఈ సభ్యులకు గల పట్టుదల నెంతని కొనియాడగలము! అల్లయన్నబ్యాంకుతంపున ప్రభుత్వమువారు జోక్యముదీసికొని, ఇంపీయల్ బ్యాంకు డబ్బును వేచి పోషియించుట, దేశములో మితిలేని అసంతృప్తిని గలుగజేసెను. యూరపియను బ్యాంకుకు గలిగిన నష్టమును పూడ్చుటకు ప్రజల డబ్బు నిలువ వెచ్చించుట, ఇదివర కెన్నడును జరిగియండలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యుని చ్యవను ఖండించుచు, సర్. పి. యస్. శివస్వామిలయ్యగారు దెచ్చిన తీర్మానము సామ్రాజ్య శాసనసభవారుంగీకరించిరి. కాని, ఇంపీయల్ బ్యాంకువారు సొమ్ము నిచ్చివేయుచున్నారు. శాసనసభవారి తీర్మానమునను, అనుకూల ఫలిత మేమియు గలుగజాలదు. శాసనసభాతీర్మానములకు ప్రభుత్వమువారు బద్ధులయిన గాని, వీని వలన ప్రయోజన ముండదు. అది లేనంతవరకు, సభ్యులకు కంఠశోష గలుగుట దప్ప వేరు ప్రయోజన ముండదు.

నాయకుల హెచ్చరిక

నూటయేబదిమంది నాయకులు గలసి తుర్కీ సభినిగూర్చి యొక ప్రకటన గావించినటుల వార్తలు చెలుపుచున్నవి. తుర్కీ సమస్య అనుకూలముగ పరిష్కరింపబడినన, హిందూదేశపు మహమ్మదీయులకు ముఖ్యమగు కిలాఫాత్ సమస్య ఇంకను కొరవడియున్నది. అదిగూడ పరిష్కారమగువరకు, భారతవర్షము సంతృప్తిని జెందనేరదు. మహమ్మదీయ కవిత్రస్థలములు, మహమ్మదీయేతర జాతుల పరిపాలనమునుండి దొలగవలయును. మెస పోలేరుయా, పాలెస్తీను మొదలగు ప్రదేశములను బ్రిటిషువారి కెత్తరలో విడిచిన సంతమేలు. హిందువులును మహమ్మదీయులును ఏ కాళయబద్ధులై పాటుపడుచో, మహమ్మదీయుల కోర్కెలు పూర్ణముగ నెరవేరు నవటకు సిందియము లేదు. ఇంతవరకు చేకూరిన విజయమునకు, భారతీయులు తృప్తిజెందవచ్చును. వారి ప్రయత్నములు సత్వర విజయప్రాప్తికి దోడ్పడెను. కొలదికాలములో జరుగజూపు సంగి యత్నములలో పాల్గొనుటకు, మహమ్మదీయులతో బాటు, హిందువులును తదితరులును ఉత్సాహముతో పాల్గొనుట ముఖ్యము. హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమువలన ఎంతటి మహత్తరకార్యములు నెరవేరునో ప్రపంచమునకు జూపుట కెంతయు వీలగును. స్వరాజ్యసిద్ధికై ఉభయయును కలసి పాటుబడనలెనియు, హిందువులును మహమ్మదీయులును పరస్పరసహకారము గనుబుడవవలెననియు, ఈ ప్రకటనము హెచ్చరించుచున్నది. నాయకుల హెచ్చరిక సఫలమై, జాతీయ సంయోగము బలపడి, స్వరాజ్యము అదిరకాలములో ప్రత్యక్ష మగుగాక!

మూల్లీ పేట సత్యాగ్రహము

మూల్లీ పేటలో తాతా కంపెనీవారు సేతువును నిర్మించుటకు జేసేడిప్రయత్నములు, రయితుల కెంత నష్టదామకములొ ఎల్లరకు తెలిసినవిషయమే. తాతాకంపెనీవారు జరుపదలచిన యత్నములు కొనసాగకుండ రయితులు సత్యాగ్రహమును నెలుపుచుండిరి. అప్రాంతములందు వీరికి కూలీలు సయితము నొంగుచున్నటుల గనుపించును.

అందుచే ఆంధ్రదేశమున తెనాలిప్రాంతము లందు మూల్లీ పేటకు కూలీలను సంపాదించుటకు, అధికారులు ప్రయత్నించుచున్నటుల, విలేఖకు లొకరు వ్రాయుచున్నారు. తాతా కంపెనీవారి ప్రయత్నములు కొనసాగుచో మూల్లీ పేటరయితుల ఇండ్లు వాకిండ్లు జలమయము లగుననియు, వారు సర్వవిధముల నాశనమగుచుననియు, చెలువ నవసరము లేదు. ఇట్టివివాదప్రయత్నములకు ఆంధ్రదేశ మేవిధమున తోడ్పడుటయు అవమానకరము. ఇట్టియవాంతరిమును నివారించుట, దేశభక్తుల ధర్మమగుచున్నది. మహారాష్ట్రపాదకుల నష్టమునకు ఆంధ్రులు తోడ్పడుట ఎంతహీనమో యోచింపవచ్చును. ఆంధ్రకార్మికులకు సత్యము నెరుకవరచి, వారు గౌరవవిరుద్ధముగ ప్రవర్తింపకుండునటుల జూచుభారము ఆంధ్రనాయకులపై నిలిచియున్నది.

నాగపురపు సత్యాగ్రహము : స్వరాజ్యపక్షము

నాగపురపు సత్యాగ్రహమునకు స్వరాజ్య పక్షము తోడ్పడు ననియు, ఈయద్యమమునందు ప్రజలొడిపోయినచో, వారు స్వరాజ్యమున కసర్దులని తేలుననియు, ప్రజలకు ఆత్మగౌరవ సంయోగ స్వాతంత్ర్యములవిషయమై గల పట్టుదల ఇప్పుడు వెల్లడిగావలయు ననియు, వి. జీ. పటేలు గారు బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షసభలో నుపన్యసించిరి. వీరి భావములను, ఇతరసభ్యులు హాస్యించెదరా?

తెనాలి

మూల్లీ పేట సత్యాగ్రహము
ఆంధ్రదేశములో కూలీలకొరకు ప్రయత్నము
ఇప్పటికి మహాదీపి సంకల్పములనుండి, తాతాకంపెనీ వారు మూల్లీ పేటలో నీటిని నిలువచేసి, విద్యుచ్ఛక్తి నధ్యవించ జేయుటకు 150 అడుగుల యెత్తుగల రాతిగోడల కట్టుటకు యోచింపబడుచున్నట్లు, అందుకు ఆగ్నేదేశమున అంతఃపరుచుచున్న సంకల్పి, తుర్కీ దొంగకండునకంపెనీ వారి కనుబ కొనసాగకుండుటయున్న అందరికి తెలిసినవిషయమే. కర్నూరు కాలము గడగన, మరల కనుబ ప్రారంభించుటగాను, తాతాకంపెనీవారి యింజనీయరుగారు గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారికి కూలీలపట్ల నిమిత్తము ప్రాసెక్టుల తెలియకచ్చుచున్నది. వారు జిల్లాలోని క్రైస్తవ ఫాదర్లకు యా విషయమును తెలియకరచగా వారు తమ కరవున ఆచ్చటి విషయములను కనుగొనవచ్చుటకు కొంకరి కంపెనీయు వారు తిరిగి తెనాలి చేరిరనియు గూడ తెలియుచున్నది. వారికి రానుపాను ఖర్చులు కంపెనీవారి భరింపింతుట. తెనాలి రైల్వేదాకాలోని మూలదిగ పల్లెనుండి జనువులను కంపుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నటుల కదంతులు కచ్చుచున్నది. పొట్టికాటిగోరకు, ప్రజలలోనివారినే ప్రజలసత్వములను భంగపరచుటకు మహాగించుటకు ఫాదర్లు యెటుల తోడ్పడుదురో బాడలకి యున్నది. తాతాకంపెనీవారి ప్రయత్నము కొనసాగిన యెవల 54 గ్రామములు మునిపోవుట. అచ్చట వర్షములు మెండు. 200 దుమ్ములవాన కురియును. కను తోడి సోరకుల స్వకాములను, సర్వమును నాశనము చేయు యాయుధ్యుచుకాకు ఆంధ్రులు తోడ్పడెదరా? ఆంధ్రరాష్ట్ర సభుమువారు, జిల్లా సంఘములును కర్నూలో యా విషయము నాలోచించి, మూల్లీ పేటకు కూలీలను పోకుండ చేయుటకు ప్రయత్నములు సలిపెదరా?

(2క విలేఖ.)

చెన్నపురి ఆంధ్రస్వరాజ్య పక్షము:—చెన్నపురి ఆంధ్రస్వరాజ్య పక్షమువేళము మహాజనసభములో 20 కలెడి శుక్రవారము సాయంత్రము 6-30 గంటలకు జరుగును. అప్పుడు నాగపురములో ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము గావించిన తీర్మానము కల: ౫వ పరిచ్ఛేదములగుర్చియు స్వేచ్ఛలు కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు గూర్చియు, కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుటకుగూర్చియు, ఆంధ్రదేశములో స్వరాజ్యపక్ష తీర్మానముకై ప్రచారము జేయుటకు గూర్చియు, కార్యపద్ధతుల దెచ్చు నికరవిషయములును చర్చింపబడును.

38 వ దేశీయ గ్రామోజన సభ

సన్మాన సంఘ సమావేశము

జూలై 21 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంత్రం 4 గంటలకు

కాకినాడలో ప్రెడా వేంకట చలపతి పురమండీరమున జరుగుచు.

విదేశ వార్తలు

భారతదేశ ఋణములు

లండన్, జూలై 17:— భారతదేశమునకు ఇచ్చిన ఋణములలో నూటికి 15 పాదులు యునైటెడ్ రాజ్యములోనే ఖర్చుపెట్టబడినవి కాదు. ఇంకా 85 పాదులు ఇతర దేశములలోనుండి వచ్చినవి.

ప్రత్యేక పరిశీలనలనీ నడుచుచున్న భారతదేశమునకు అయిన వలసను నిర్ధారణమున కేసుకుందే సాధ్యమైనంతవరకు సామ్యము ఇంకాను మామూలుగానే ఖర్చు పెట్టుటకు ఇండియానుండి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఏర్పాటున కేసి కొనిరా యని ఆర్డీక్ చేయబడినదిగా అడిగి. యన మొత్తము అపారముగా త్యాగము కొనసాగి లండన్ పరకలి పూర్వమున నిలబెట్టెను. ఇప్పుడు ప్రపంచములో అందరకును ఋణమునిచ్చుటలో లండన్ నిగ్రహము తీసుకొన్నది. లండన్ మామూలుగా దొరకెట్టుల ప్రపంచములో ఇండియాను మరలరే వోట్లు అంత పెద్ద మొత్తము ఋణము తీసుకొను. భారతదేశము స్వారిను ఆమెరికాలకు ఋణము నిమిత్తము పొయి. ఆ సామ్యము ఆమెరికాలలో ఖర్చు పెట్టు మరలమొదలకే ఇచ్చెదరు. లేనిచో భారతదేశమునకు ఋణము ఆమెరికాలకు పుట్టును. దినమున లేకుండ మనసాధనంబులై పలు సాధనము చేయ బాలును. పరిశీలన మారినను ఇండియానుండి బాధ్యత ఎత్తొగలదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారే మొదల మరలనుకేసి లేని కొనిరాదు. ఇండియానుండి సరియైన వరకవరకులను సాధ్యమైన మొత్తము అపారము చేసికొనరాదు. ఏలన ఇండియాలో ఖర్చుపెట్టబడిన సామ్యము వాడెకా గా గారి సవరణనుండి తీసికొనితెలు రయ్యేసామను కొనుటలో కొంతవరకు ఎక్కువైనను ఆ సామ్యము గ్రేటుబ్రిటనులోనే ఖర్చుచేయవలెనని చేయబడినదిగా రుగి. యునైటెడ్ కింగ్డములో ఇండియా గవర్న మెంటు వారికి తీసికొన వలసినదిగాని తమకు తమకొనుటకు చేయవలసినదిగాని సామ్యము ప్రభుత్వము వారికి గాని, ఇండియా మంత్రిగారినిచ్చి తీసుకొని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యజ్ఞుకేసి లేని అప్పుడు ఇంకానుగా సామ్యము కొనకలెదరు. లేనిచో అప్పుడ కొనకలెదరు.

వింటర్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము

ఈ విషయమై ప్రాంత ప్రభుత్వమువారు యునైటెడ్ రాజ్య రా ప్రభుత్వమునకు తీర్మానమును అంగీకరించి. ఇండియా గవర్న మెంటువారికి గావలసిన అవసరము వ్యవహార విషయములను గూర్చి చేసిన కంట్రాక్టులను లెక్కనొని 1921 సంవత్సరములో అంగీకరించి. 1922లో 6867500 పాదులు కంట్రాక్టు చేసిన మొత్తము ఖర్చుచేయబడినది. ఇంతవరకు విశేషములకు వ్యయమైనది. ఇందులో 667000 పాదులు గ్రేటు బ్రిటనులో రయ్యేసామను చేసిన వస్తువులకు ఖర్చుపెట్టబడినది. 174500 పాదులు ప్రభుత్వమువారికి నిర్వహించుటకు ఇవ్వబడినవి ఖర్చుపెట్టబడినవి. ఇందులో 30,000 పాదులు డిప్యూటీ కమిషనరులయొక్క గ్రేటు బ్రిటనులోనే ఖర్చు చేయబడినవి. 1928 లో కాను వరకు విశేషములందు చేయబడిన వస్తువులకు కొనుటకు నూటికి 15 పాదులే ఖర్చుచేయబడినవి. ప్రభుత్వము స్వేచ్ఛారక్తపద్ధతి ప్రకారము మాడ నూటికి 95 పాదులు గ్రేటుబ్రిటనులోనే కొనుటకు తీసుకుంటున్నది. ఇతర 5 పాదులు మాడము, ఋణము చేయవలసినదిగా, లేక ఒక భారత ప్రభుత్వము వారేసామనుచేయవలసినదిగా ప్రకారము ప్రకటించబడినదిగా వింటర్ ఫ్రంట్ గారు చేయబడినదిగా అడిగి. ఈ ఏర్పాటును అందరకును కర్తవ్యతేదీనా నిర్ణయించుటకు చాలా

ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థిక విషయములందు ఇండియా మంత్రి ఎక్కువబాధ్యత. అయితే బాధ్యత అంతయును, కాని ఇండియా లెజిస్లేటివ్ ఎసెంబ్లీ వారు చేసినవంక ఆర్డీక్ చేయవలసినదిగా మనము ఏల దానిని నిర్ణయము చేయవలెనో నాకు తెలియవచ్చింది. వారు చేసినది అత్యంతమైనదిగా సామ్యము ఋణముగనీ మంచిమామూలులందు చతురక మంచివలెనను గొనవలెనని నిర్ధారణమును పుట్టును. లేకున్న మనము ఎసెంబ్లీ వారినుటను ఏల నిర్వహించరాదో తోచుటలేదు.

వైస్రాయ్ అంకెలను నాడ ఇప్పుడు నూడించబడిన పద్ధతి రాజకీయము కమిషన్ గారు; విశేషముల మొదటిగాను, భారతదేశము మనకు చాలా ముఖ్యమైనది. మనదిగ్గర కొనుటలలో ఋణము, అట్టివారి ఆర్థికగోరమును మనము ముప్పించిన వారము కాబాలము. సరిగ్గా నాకును ఇప్పుడుగాని దానిచే కుదకు వర్తకము మొత్తమునాడ అభివృద్ధి యగుటకు ఆధార పడినదిగాని వానమృతము.

వింటర్ ఫ్రంట్ గారి ప్రభుత్వమును చార్లెస్ రాబర్టు గారికి కలిపి వ్యవహారమొనర్చుట స్వేచ్ఛా కొనుట కొనుటకు నిర్ణయము కలుగ చేయుట సరిగ్గా విధానము కంటికి నున్నది. బిల్లులో నూడించబడిన సమస్యల వింటర్ ఫ్రంట్ గారు గొరుట బాగులేదని స్వామ్యయేలుగా రాక్షసింది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి 60000000 పాదులవరకు ఋణమును తీసికొనుట అభివృద్ధిగలగలది. భారతదేశ ఆర్థిక విషయపరిశీలనను తమకు వదిలిపొయి వదిలి.

ఇండియాలో చార్లెస్ గారి యువస్వామను గొప్ప విచారమున కలుగ చేయునని సర్ అలగ్నాడెస్ సాగా రుగి. దీని కలన ప్రపంచమున దింకిటున తమ వైఖరి స్వభావమునకు గౌరవమునకు కలగలగలది.

లాయ్డ్ బార్లీ గారు

ఇంతవరకు స్వేచ్ఛా ప్రామాణ్యము గాను, సందర్భ పద్ధతి గాను, కర్తవ్యవర్ధి యని. ఈ పరిణా అందరకును సాధ్యమైనదిగా చేయుట. కాని ఇది భారతదేశమునుండియే నిచ్చినది. యునైటెడ్ రాజ్య గారు ఇండియానుండిగ నున్నప్పుడు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఎప్పుడు ఋణము చేసినను ఎక్కువ చతురకమంబునో అదిలే తమకు గావలసినది. ఇప్పుడును కొనవలసి తెలియలేదని ఇంకానుగాడ తమమామూలును మంచిలాభముగ నుండు పనులకే వినియోగి. యునైటెడ్ బ్రిటనుకు అభివృద్ధిగలగలది. దీనిలో కచ్చియియులేదు. ఈ విషయమును మరల ప్రభుత్వమువారిలో వినియోగి వదిలి.

లండన్, జూలై 18:— ఇరవోట్ల కంటే గ్రేటు బ్రిటనులో ఎక్కువ భరగ నున్నది ఋణపు చేసి లేని ఇండియా బాధ్యతయేవలన గాని ఇండియా సభవారిగాని మరితర బాధ్యతయేవలన కేయలవారిగాని అసలు కేసికొని భారతీయుల బాధ్యతను తప్పించుకొనుటకు వీలగును. భరగ సరముగ నున్నప్పుడు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ సామ్యము గ్రేటుబ్రిటనులోనే సరకులను కొనుటకు వినియోగించెద మని సామ్యప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారినుండి అభియాయన గ్రహించలేదని.

ఎస్ బివారి తీర్మానమును కంట్రాక్టులకు చేసి రుస మనము అభిప్రాయము పడరాదని వింటర్ ఫ్రంట్ గారుగి. అట్లునొనట ఆ బాధ్యతయగ నుండునని.

రానమగొప్ప సంకలి సఫలమైనదిగాడ తన సవరణ నుక సంహరించు కొనుటకు తీర్పు వీలగునని వలెనని సామ్యప్రభుత్వమువారిగి. కాని ఇండియానుండి వినియోగించు అంగీకరించలేదు. వరకు వినియోగించు.

ఋణము చేయు అభివృద్ధియను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కేసుక రాక్షియ ప్రభుత్వమువారి కేసుకలెనని పిల్లక ఎంగు గారుగి. రాక్షియ ప్రభుత్వమువారు దేవులతో ప్రభుత్వముగి రకు బాధ్యతను తమకు గ్రహించబాలనని.

అప్పుడేయు అభివృద్ధియను "గ్రిండుటక" పేరు ముఖ్యతేనీక బాగుండునని వైస్రాయ్ గారుగి. ఇండియా గవర్న మెంటు ఆర్డీక్ ప్రకారము చేయబడిన నిర్ణయమును సవరణ చేసికొని రాక్షియలకు సంపూర్ణ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము చేసాక చేసిన ఋణములకు వడ్డీ నిచ్చుటకు గూడ సామ్యము సంపాదించు అభివృద్ధియను గూడ ఇచ్చుటకు వలసి.

ప్రభుత్వము మనము ఇవ్వవలసి, వ్యవసాయములకు వా కలసిన మొత్తములకు ఋణము చేయుటతో ప్రభుత్వమును కలగ చేసికొన్నార మనియు ఇవ్వవలసియు కేంద్ర ప్రభుత్వవారికా ముఖ్యమైనది వింటర్ ఫ్రంట్ గారు యంగు గారికి వినియోగి. ఇరవ పనులకన్నిటికీ గూడ (బి టి యు మా క్లె టు లో రాక్షి) యెయును అ గూడ చేయబడుచున్నది. ఎక్కువ సామ్యము ఋణము చేయవలసిని నిర్ణయించు అభివృద్ధి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి యుండునని వార్తామిలను గారుగి. కానా ఆ స్త్రీ లి యా వారి కలె స్వేచ్ఛా ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయమొనర్చుటకు ఏల ఋణమును చేయరాదో తెలియదని.

భారతదేశ ఆర్థిక పరిస్థితు లను పరిశీలిం చుట ఈ బిల్లు లో ప్ర చేక పెట్టబడిన మరలను ఏ పు టివో పూర్వకాలమునాటినియు అని నూడవనియు కెల్వెర్ గారు రాక్షసింది.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి అభివృద్ధియను నిర్వహ మలను కలగ చేయుట లేదని వింటర్ ఫ్రంట్ గారు ప్రభుత్వమున నిచ్చి.

బిల్లు కమిటీనేక దాటింది.

లంకా ప్రెస్ లో రెండే దెనుండి నేతకలిశయ మందముగ నుండుటచే నేతకలిశయము విశ్రయమును కావలసినది. లండన్ లో 20,000 పాదుల భరగలవారు ఈయంత్రియలను కొనుటన్నార. వీరు చాలామంది భరగ కొనుటకు చూచుచున్నారు.

రెస్టోనెటు కర్మము వైస్రాయ్ గారు బొంబయి గవర్నరుగ నియమించబడుదునని అభివృద్ధియనుకముగ డెన్ బిల్లి గారు పు ప్రతి వాయుచున్నది.

ఇండియాలో సభవారు తమ ప్రభావములను స్వేచ్ఛా చేసి గారియందు విశ్వాసమును వాటి ఆయన ప్రభుత్వమున ఎన్ని కలగలగలది ఇచ్చుటను ఆమోదించి.

రూపు చిక్కులు

ఆంగ్లో-పరామల వైఖరి

లండన్, జూలై 17:— రాత్రి 10. మొత్తము కలిగి విలేఖరి స్వారినునుండి ఇల్లు తెలుపుచున్నాడు:— పోయి. శక్తి గారు బాల్మిక్ గారు తమ ఆభిప్రాయమును ప్రకటించి పూర్వము పరామలవిలేఖరి కేసుముగ ముట్టాడినను ప్రెచి భుక్తియవారు ఏవో ఒక విషయమును బ్రిటనుతో చేసి కొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. గ్రేటు బ్రిటను ఇరవయలకు సాత్విక విశేషమును మనములకు చేసిన పరామల పద్ధతిపరసంఘమువారికి ఆకలముగ నే యుండెదరు. ఇరవయల ఆర్థిక కేసుగలకు ప్రత్యేక పరిష్కారమును నియమించుటకు గూడ యొప్పుకొని.

రైలుపట్టాబడిన గోయి క్రమిషన్ గారులో బొంబయి పెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్న ఇరవయల కేసుగలకు ప్రెచి అంగీకరించుచు చూచి కల్పించెను.

ఇరవయలకు బ్రిటను బంపు ప్రత్యుత్తరము

ను మంత్రియమువారు 18 తేదీన ఆలోచించెదరని తెలియచున్నది. వారముగావుక మిత్రమందలి చేరదనుచున్నాడు. ఇరవయల లేఖకు ఎందులకు ప్రభుత్వమునీయవలసి వచ్చెనో ప్రభుత్వమువారు తెలియలేదని. పద్ధతిపరసంఘము కేసులకు ఏమిచేసిన బాగుండునో గూడ తెలియలేదని. ఇరవయలకు మిత్రమందలి అందరకులని ప్రభుత్వము నిచ్చుటకు మంచిని కలగించుటకు తెలియచున్నది.

రూపులో ఆర్థిక పరిస్థితులు వానాటికి దుర్భరముగ నున్నవి.

దీనివలననే ఋణముగ నున్నవి భరగ పెరిగిపోవుచున్నది. విశేషముగా పరిశోధించుటకు విషయపరిశీలన కేసుకల ముట్టుటకు లేనిచోవుచే ఇంకను దురిగొందరు అభివృద్ధియను తోలగొండుటకును విశేషముగ నున్నది నిర్ణయించి.

స్థానిక వార్తలు

మద్రాసు శాసనసభ:—గుంటూరు జిల్లాలో తాజాపల్లి శిక్షణాశాలను ఉండవల్లి గ్రామమునకు గాన అనుకు...

మంత్రులు, కాన్సిలు సెక్రటరీల జీతములు:—మంత్రులు, వారికి సంబంధించిన కాన్సిలు సెక్రటరీలు గుమాస్తా...

మోటారుబస్సులు:—నిన్నను మోటారు బస్సులకు లాభాలే పోతేనే ప్రజలకు ప్రయోజనం ఉంటుంది...

నమిక్ స్వామి ద్రోహనేరము:—చంద్రాపూర్ లోని అభివృద్ధి కమిటీలో ఆఫీసులో గుమాస్తాగా నన్నయ్య...

మద్రాసు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో నాలుగు లక్షలు దాదాపు యెక్కువ అక్షర తీసికొనుట:—మద్రాసు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో అక్షర తీసికొనుట...

కొండరు గుమాస్తాలను సస్పెండ్ చేసేట్లును యంత్రం యెక్కువ సంఖ్యలను గుమాస్తా యొక్క ఆర్థికావస్థ తీసి...

దవిడరాష్ట్రస్వరాజ్య సంఘసభ

ఈ నెల 21 వ తేదీన జరుగును ఈ నెల 21 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము 4-30కు...

రామచంద్ర నితము (పేటెంటు) ఈ మిత్రమును గురించియు, మాతృమైత్రీ...

భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ

విశాఖపట్టణమున ఆగస్టునెల 3 వ తేదీన

సాయంకాలము 4-30 కు జరుగును

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

విశాఖపట్టణమున ఆగస్టునెల 2 వ తేదీ సాయంకాలము 4-30 కు జరుగును

నా పూర్వంలో యీ నెల 9 వ తేదీ నామోదించబడిన అసెంబ్లీ కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుని...

భారతకాంగ్రెసు కార్యసానము

బెజవాడ

భారతకాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు భారతకాంగ్రెసు కార్యసానమును బెజవాడలోనే యుంచుటకు...

తండ్రి ప్రభుత్వమునకు కలసిపోవు మూలము కలకత్తాలో నున్నంతకాలము వారియొక్క కార్యకర్తలైనవారలను కల్పించు విషయమున కీ కమిటీ సంఘము నొకదాని నేర్పరచింది.

కెన్యా భారతీయుల సమస్య

భారతీయులకు ప్రతికూలముగ తీర్మానము జరుగనుండుట

భారతీయుల రాయబారుల తంతివార్త

శ్రీయుతులకు శాస్త్రీ యమనాదాస్ కామత్, పోలకుగార్లు అనాసియేటెడ్ క్రస్ వారి కీక్రింది తంతివార్తనంది.

“కెన్యా కరిస్టియన్లను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వము వారితో సంప్రదించుచున్నారని ప్రెస్ బిట్యూప్రాంచెస్ విషయములలో భారతీయులకు వ్యతిరేకములగు సూచనలు కామిషనరీవని యూహించబడుచున్నది.

ఖిలాఫతుపత్రిక కేసు

బొంబాయిలో ‘కొంబూని ఖిలాఫతు’ అను ది.పత్రికలో ‘హిందూత్వమునకు ప్రతిఘటన’ అను కీర్తి కల రాజ్యదీపా...

నిజాంరాష్ట్ర వార్తలు

శ్రీ భారతీ భాయ్ కిరీంభాయ్ గారు నిజాంగారి ఆతిథ్యమున నున్నారని ప్రతిబింబమునందున నాండేడు కేంద్రము ప్రైవేటుగా వ్యవహరించునని కీర్తి చేయుటకు...

కావలెను

గత మెంటువారికి నిర్ణయించబడిన తీర్మానము కర్ణాటక ప్రభుత్వము సంఘమునకు ముఖ్యమంత్రి గారికిని ముఖ్యమంత్రి కార్యదర్శి కార్యదర్శి కార్యదర్శి కార్యదర్శి...

రాజమండ్రి అ. డి. ము. కోర్టులో

అసలు 155/1928

కాజి:— కల్లె తారకయ్య (ప్రతివాదు:— డి.బి.ఎస్. రమణయ్య) రామచంద్రప్రకాశం డి.బి.ఎస్. మునముగార్లు అసలు 480 of 1922 కి...

ఇహోదావాలా సర్. డి. పి. సర్వాధికారి గారు తీర్మానమును పంపించినది కొంత తనని కొలికి. సంస్థానాధీశులు ప్రభుత్వమునకు చాల సహాయము చేయుచున్నారనియు అందుకు ప్రతిఫలముగా తారికి నిరంతరమునే చేయుచు ముట్టిదనయు. పి.

సంస్కరణలనభివృద్ధి జేయుట

గౌరవగారి తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

శాసనసభ్యులను "హాస్యాస్పదములు" జేయుట.

మితవాదనాయకులకు జ్ఞానోదయము

(భారత శాసనసభ)

శ్రీమం, జూలై 18 :— భారత శాసనసభ అల్యూమిన్ సందర్శనకు తిరిగి సహజతే మయ్యెను.

డాక్టరు గారు

గార్హస్థి తీర్మానము నువహించిరి. "భారత శాసనసభ్యుల భారత ప్రభుత్వమువారికి ప్రాసితేభములు ప్రస్తుతము క్రిందనే ఇంకను సంస్కరణల నభివృద్ధి యొనర్చుచున్న గావించిన సూచనలను ఆచరణలో పెట్టవలెనని గౌరవతనెని ఈ సభ వారుగవచ్చు జరలు గారికి శిఫార్సు జేయుచున్నారు."

భారత శాసనసభ్యుల గా వి. వి. వి. స. స. స. లందు రెండు ముఖ్య విషయములు గలవు. (1) భారత ప్రభుత్వమునై చలించుచు నధికారమును నడవించుట (2) ప్రజాశక్తి కళాఖటకునిరించి నిబంధనల నెత్తుచుట. ఈ విషయములను గురించి భా. ప్ర. చట్టమునందు స్పష్టముగ నధికారము నిర్ణయింపబడినది. ఈ బంధనలను నుపయోగములోనికి తెవలెనని ఈ బాబునందలి యుద్దేశము. ప్రభుత్వమువారు తమకు బలముగ నుపయోగించుచున్న ప్రామాణ్యత కమిషనును గురించి పారభాటు అభిప్రాయములు చాల గలవు. కొంతకాలము క్రిందట జె. ఎన్. మజుందార్ గారిచే ప్రతిపాదింపబడిన తీర్మాన మొక్కగ్రీకుముగ నీసభవారిచే నంగీకరింపబడినది.

ఈ తీర్మానమునకు భారత శాసనసభ్యుల ప్రభుత్వ మొన గుచు, సంస్కరణల మార్పులకు తగినంతకాలము గడవలేదని యో, ప్రస్తుత చట్టమును సంపూర్ణముగ నుపయోగములోనికి తెవలెననియు చెలిసెను. నిబంధనల నెత్తుటజేయుటకు తనకుగల యధికారము నుపయోగించి, ఎక్కువకాలమును మంత్రివరము రప్పలెనని భారత ప్రభుత్వమువారిని భారత శాసనసభ్యుల గౌరవ యెడల బాగుండెడిది. ఈ చట్టమును విశాల మొనర్చుటకే ఈ నిబంధనల యధికార ముద్దేశింప బడినది.

ఇంకా పాలుగావలెనను రోదనము

రాయ జె. ఎన్. మజుందార్ గారు ప్రసంగించుచు గౌరవగారు "ఎక్కువకాలముగావలెనని గావించు రోదనము" నకు సానుభూతిని తెల్పిరి. ఎక్కువకాలమును మంత్రివర మొనర్చవలె ననుటయు తీర్మానోద్దేశము. మంత్రిలు తమకాలమును స్వేచ్ఛు (పోలీస్) కాసు మింకల ఆచరణయందు పెట్టడంబోవుట విచార్యరచయలు రెడనవారు నడిచిరి.

కర్. శివస్వామియ్యయ్యగారు ప్రభుత్వ మొన గుచు, ఇట్టి ఆర్థిక విషయములందు కష్టములను భూమిలకు ప్రభుత్వము వారు తోడ్కొనుచున్నారాదనియు, దివాలా ప్రకటించబడి నప్పుడే ప్రభుత్వమువారు తమ నహాయమును ప్రకటించిన యెడల ఫలితములు బాగుండెడివనియు నుడిచిరి.

సర్ బాసిలు బ్లాక్లెయ్ :— ఇట్లయిన బ్యాంకు

దివాలా వ్యవహారములకు, ఇంపీయముబ్యాంకు కాసునము నందును కంపెనీలు, బ్యాంకులు కాసునమును మార్పులొనర్చుట నరచునని చెలియవలెను. ఈ కాసునముల కవసరమును మార్పులను ప్రభుత్వమువారు ప్రజేపెట్టెదను. బ్యాంకుకాస్ట్రు ఆధ్వర్యం తరములు గలిగినప్పుడు గవర్నరు తెలిసిన ప్రకారముల ప్రజాశక్తి కళాఖటకునిరించి యుత్తరపు నొనర్చుచు నను విషయము నాకిప్పుడే తెలియజెప్పెను. ఇంపీయము బ్యాంకు టెల్లెగ్రాఫునందగ్గమున ప్రాత సామాన్యకాసునసభ్యులందు పండిత మోక్షాగారు ప్రసంగించుచు ఇట్టి ప్రభుత్వోపాధి బ్యాంకును యెడల బాధితులకు భారాదార్లు సహాయమున విజుండెడినని నడిచెను. ఇట్టి బ్యాంకుయొక్క భర్తమును గురించి మాటవ్యాగాను కొన్ని వర్షములకు పూర్వము నడిచిన బాసిలే ప్రభుత్వమువారిని దొంగిరి.

తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

తీర్మానమునై మూడుంటలు చర్చనరిగినతరువాత తీర్మానము వోటునకు తెట్టించెను. ఆనుకూలముగ 48 గురును ప్రతి కూలముగ 89 గురును సమ్యకుల నొసరి తీర్మాన మంగీకరింపబడినది ప్రకటించబడినది.

చాలావారుగ నిర్వహించిరి. ఇతరకాలము కొన్ని దినములవారి కర మొనర్చుట కొక్కటినప్ప మేర అధ్వర్యం ముందకాలదు. ప్రస్తుతము యూరపీయములక్రిందనున్న ఆధికారమును కడలుకొనవలసి వచ్చుచున్న ఆధ్వర్యం.

డాక్టరు నందలాటగారు బలవరచిరి.

సర్ మాల్కము హెయిల్

జేకీయాంగసభ్యుడు తీర్మానము నెదుర్చుచు నిట్లు నడిచెను: కాన్వనిర్యాహకర్తయు, కాసునసభవారి బాబియందవలెను. కాని ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు భారత శాసనసభ్యుల ద్వారా పార్లమెంటువారికి బాధ్యులైయున్నాడు. ప్రస్తుతము తమయందున్న బాధ్యతను కాసునసభల కీసరిని పార్లమెంటువారు తమ బాధ్యతను వలయుకొనబడిరి. 19 ఎ సెక్షను ప్రకారము అధికారమును మార్చి భారత ప్రభుత్వమువారి యందు బాధ్యతను నెలకొల్పటకు చట్టమును నమోదుచువలసి మూతమే సాధ్యమగును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందు పరిపాలకకాలము మంత్రివర మొనర్చుటకు, అట్టివర్గ వాంచనీయమని రూఢివరుడు ఒకటి నెల నిమిషములు ప్రభుత్వమువారికి గానింపవలెను. తీర్మానమును బలవరచినవారు నెలకొల్ప అర్థము, భారత శాసనసభ్యుల తేలియందు నాకు గానింపబడెదను. బాధ్యతను మార్చుటకు వి. వి. వి. స. స. ల భారత శాసనసభ్యుల ద్వారా జేకీంపవలెను. కాన్వనిర్యాహకర్తయు, తమవోల్కల ప్రకారము నడుచునట్లు ప్రజేపెట్టెదను. ప్రజాశక్తి కళాఖటకునిరించి దిల్లియందు గురించి కాన్వనిర్యాహకర్తయే చెను. కాసునసభల ప్రభుత్వమువారియందు చాల పలుకుబడిని సంపాదించెనని కా అనుభవమువలన చెలిసి కొంటిని. కాని కాసునసభ్యులు దీని చెలిసికొనలేదు. వారు జయింపవలసియున్న ప్రజేపెట్టెదను మూతమే మారుచున్నాడుగాని ఇది వరకెంత ప్రజేపెట్టెదను జయించినదియు వెనుకకు తిరిగి మారుటలేదు. ఇంతవరకు నీ కాసునసభల నిర్వహించ గలిగినకార్యములు జేకీయ చరిత్రయందు ప్రసిద్ధి నందగలవు. పార్లమెంటులో గల వ్యక్తివాదులందు గూడ కొన్ని సాంప్రదాయము లేర్పరుచబడినది. ఆర్థిక విషయములందు, ప్రజాశక్తి కళాఖటకునిరించి పార్లమెంటువారు తోడ్కొను విశిష్టములను కడలుకొనిరి. ఏదియెట్లున్నను 19 ఎ సెక్షను, చట్టమునందు మార్పుల నొనర్చవలెనని నూచించుటలేదు.

సమయగారు ప్రసంగించుచు 19 ఎ సెక్షను నిబంధనలందు మార్పుల నుద్దేశించెననియు జేకీయాంగసభ్యుని వ్యాఖ్యానము నరిగావనియు నుడిచెను. ప్రజాశక్తి కళాఖటకునిరించి భారత శాసనసభ్యుల తన యధికారము నిరతులకు కడలుకొనుట నుద్దేశించెదను. ఈవిషయమున మార్పులొనర్చవలెనని మనము గోరుటలేదు.

రంగారామగారు

"సభ్యులు పరిహాసపాత్రులుగ నెనర్పబడిరి"

ఈ సభవారు నిర్వహించినవానిని గురించి జేకీయాంగసభ్యుడు గావించినపోగ డ్రు సీసభవారింగీరింపదు. తాముమొనర్చుచున్నది కరిహసపాత్రులుగ నొనర్పబడితి మని ఈసభవారు ముచున్నాడు అదేముఖాని చెలియని మూసగి చంద్రునిపట్టుకొని గలిగినది యములను పొగడుచున్నాడు. 19 ఎ సెక్షనునందు మార్పులనున్న భారత శాసనసభ్యుల యధికారమును భారతజేకీ మంత్రి ప్రభుత్వము నకు మార్చువలెనని స్పష్టముగ నూచించుచున్నది. స్థానిక ప్రభుత్వములయొక్కయు స్థానిక కాసునసభయొక్కయు అధికారములను గూడ నధికమొనర్చుటకు సెక్షనునందలి ఆభిప్రాయము. జేకీయాంగసభ్యు జేకీ తీర్మానము నెదుర్చుచు తెలిపినవిషయములు లండనునందలి ఆరెన్సె జువెనెన్ వాగ్డెన్ నమృతము. ప్రభుత్వము వారు నిజముగా కాసున సభల నిర్వహించిదానిని ప్రకటించునెడల కది ఇంకా భిక్షముగ అధికారము నొనర్చవలెనని కాసునసభవారికి నది బలవరచుచు ప్రభుత్వము వారు కొంత సంగీరించుట బ్యాంకును మూతమే అది జేకీయ ప్రభుత్వము నుడిచి. మితవాదము ప్రభుత్వము నందు విశ్వాసమును గోల్పో

వుమండి రనియు, అంగ్లేయులు లాంగునది తిరుగబొలుభయము నకుమాత్రమేనని తెలంచుటకు ప్రారంభించుచున్నా రనియు నీ సంగీరించుచున్నాను.

(ప్రభుత్వమువారు తమవోల్కల మార్పులని ప్రజాశక్తి కళాఖటకునిరించి కాసునసభల గలగజేయవలెనని మ. హాసిగారు గోరి.

తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

గౌరవగారు ప్రభుత్వ తరమునైన తరువాత తీర్మానము వోటునకు తెట్టించెగా 48 అనుకూలముగను 80 ప్రతికూలముగను సమ్యకుల నొసగుటచే సంగీకరింపబడినది ప్రకటించబడినది.

ఈవిధముగా నీదినమున రెండుతీర్మానములందును ప్రభుత్వమువారు పరాజయమందిరి.

అంతటితో సభముగిసెను. తిరిగిరేపు సమావేశమగును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై 19-వ తేది గురువారము

(1) ధాన్యములు

దనయలు రూ 1-కి	రు 45.0-0	మొదలు	55.0-0	మొదలు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు		మొదలు
మనుమ రెనాలిని	,, 45.0-0	రు 11.0-0	12.8-0	
నెల్లూరిని	,, డిటా	,, 14.8-0	15.0-0	
డిల్లీని	,, డిటా	,, 14.0-0	16.8-0	
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి			8.8-0	
నవ్వులు	,,	,, 22.0-0	26.0-0	

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి 208	రు. 11.8-0	రు 12.0-0	
నెనలు	,, డిటా	,, 11.0-0	11.8-0
నెనలు	,, డిటా	,, 11.8-0	12.0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 18.8-0	15.8-0
ఉలకలు	,, డిటా 164	,, 7.0-0	7.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె రూ 1-కి	రు 150.0-0	155.0-0	
నెయ్యము 1-కి	,, 14.0-0	26.0-0	
కొండాపురం వేరునెనకప్పు రూ 1-కి	,, 55.0-0	60.0-0	
యితర నెనకము	,, 56.0-0	58.0-0	
వేరునెనకమున గానుగ రూ 1-కి	రు 145	మి.న.నూ.నె. 180	
అముదము నూనె రూ 1-కి		రు 182.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు రూ 1-కి	రు 190.0-0	195.0-0	
కూరకసుపు	,,	రు 170.0-0	175.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరుని) రూ 1-కి	రు 90.0-0	105.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి	రు 40,	45	
కాళనాస్తి పాయకట్టు	,,	రు 60,60	
తెల్లము రూ 1-కి	రు 40.0-0	80.0-0	
చింతపండు రూ 1-కి	రు 35.0-0	46.0-0	

(5) ఇనుము

జట్టాలు రఖం రూ 1-కి	రు 84.0-0	85.0-0	
చదరం	,, 85.0-0	88.0-0	
రత్నండు	,, 87.0-0	40.0-0	

(6) లోహములు

కెండి 100 తులంకు	రు 78.0-0	80.4-0	
బంగారము, కులము 1-కి	రు 24.8-0	25.0-0	
నగరము 1-కి		రు 15.15	
ఇత్తడి రూ 1-కి	రు 800.0-0	808.0-0	
రాగి డిటా	రు 860.0-0	865.0-0	
అస్కా తెక్కర రూ 1-కి	రు 55.8-0	56.0-0	

పకటన

గుంటూరు తాలూకా బోర్డుకింద బోర్డుచారికాపాతకలలో శిష్యాధ్యాయురూపుడు కాకలేను. తదితరశిష్యాధ్యాయులకు బోర్డువారిచే నొసంగబడుచుండు అల్లపెన్నలు కర్కరగాక ధరభాగ్యురూప యోగ్యతాయోగ్యతలను బట్టి మూసకు రు 16 లేక రు 18 లకును వేరకములియ్యబడును. క్రిందిసభ్యులుఅయిట్టియు పరచుకాతి కులములు గాగట్టి వారుమూతమే దరఖాస్తులు కంపుకొనవలెను. దరఖాస్తు 1-8-23 కి లేడి బాపుగా మూత చేరకలసి యుండును. గుంటూరు తాలూకా మల్లెల శివరామకృష్ణయ్య బోర్డుఅధీను, 10-7-23, (చేడియెట్టు)

రంపవీర

కొత్తనాయకుడు అగ్గిరాజగారి చర్యలు

(స్వకీయవిలేఖరి - విశాఖపట్టణము, జూలై 17)

రంపవీరదాస్ ఈనాడు జరిపిన కొన్ని వింతచర్యలను గూర్చిన వచనములు అనేకములు ప్రబలుచున్నవి. ఈ వచనములు ఎంతవట్టుకు నిజమో కనుగొనటం చాలావఱసినట్లున్నది. రంపవీరదాస్ తన శ్రీరామరాజగారి బంధువులలో నొకరు అగ్గిరాజగారు అనునదియు కొంతగా పితూరితో కలసి ఒకభాగమునకు నాయకత్వమును వహించెనని వచనములకుల. శ్రీరామరాజగారు ఈనాడు ఉత్తర (బెరియా) మన్యప్రాంతములకు వెళ్లినకాలములో అగ్గిరాజగారు నాయకత్వము వహించిరియు అదిమొదలు పితూరిదాస్ తీవ్రచర్యల నవలంబించుచున్నాడనియు తెలియుచున్నది. పితూరిదాస్ గూడెముదగ్గర తాటియంతుల పాకలను, కొయ్యూరిదగ్గర ప్రభుత్వబంకాను తగులబెట్టుటయు, గూడెము తాలూకా తనస్సీబుదారుగారి కొట్టుటయు మాన్యునది యీ అగ్గిరాజగారి నాయకత్వము వచ్చినప్పటినుండి జరిగినవి తెలియుచున్నది.

కొయ్యూరు ముతాదారకు ఏలుటపాటు అనునతడు దొర తనమువారి పితూరిలో సహాయ మొనర్చినందుకు ప్రభుత్వమువారికి 600 రూపాయలు బహుమతి నిచ్చిరి. అబహుమానును తిరిగిపంపలేనని పితూరిదాస్ ముతాదారను తోరగా అందుల కాయన సమ్యక్తంపక బహుమతిని పరిగ్రహించెను. అందువలన తననివలన పితూరిదాస్ అగ్రహము కలిగినది గాన వారు ముతాదారయొక్క ముక్కును, కుడిచేవిని కోసిరి. ఈచర్య ప్రజలలో చాల ఆకురదను కలిగించెను. ఒక ఎత్తుప్రజావార్తను గూడెము తనస్సీబుదారుగారు అందుకొని కొయ్యూరుజిల్లా కడాయిగారి మరణ వాఙ్మూలమును తీసికొనిరి. పితూరిదాస్ కడాయిగారి కొడుకుని కాయనకుడై నియంత్రిత్వము వదలకులు ప్రబలియున్నది. శ్రీరామరాజగారు ఉత్తరమన్యప్రాంతమునందు (జమిపుర ప్రాంతములనుండి) వ్యర్థములు చాలించి రంప ఏజెన్సీకి తిరిగివచ్చిరి తెలియుచున్నది. ఆయనభావములను 200 మంది అనుచరులతో రాజుగారు యల్లసముతాలూకా యేలేళ్లమునకు వచ్చుచున్నట్లుగానుముడ కొన్నికోటల క్రిందటనే కనబడిరి తెలియుచున్నది.

శ్రీయుత

ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

విశాఖపట్టణమునుండి నెల్లూరు వెళ్లిరి

అఖిలభారత కాంగ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శిగారి గోపాలకృష్ణయ్యగారు నాగపురమునుండి కలకత్తామారుగా గుంటూరుకు వచ్చుచు ఈకోట (17 తేదీ) వుదినము పూర్వ యత్నములలో ముగియబడిరి. మరల ఈకోట మెయిలులోనే వారిస్వస్థల మగు రామనారాయణుడు బోవుచున్నాడు. వారు ఇచ్చుటనున్న కలములో శ్రీయత బుచ్చి నుండరావుగారి గృహమున ముపురవాడకుతో చాలనేపు మాటాడిరి. అవసరకేయి మహాజనభాగ సహకారతీర్మానమును గురించి మరల చర్చించుటకు అఖిలభారతసంఘమునకేము జరుపలేనని ఇప్పటికి అప్పుడే 85 నుండు సభ్యులు కోరిరి తెలియుచున్నది.

శ్రీ ఆంధ్రరత్నగారు తమము నెల్లూరుజిల్లా అటనున్న తేళ్లకల్ల వేంకటకృష్ణయ్య (ధ్యక్షులు) పురులుగారికి తిరిగివచ్చిన వారిని వారివద్దనుండి యిచ్చుచే ఆంధ్రరత్నగారికి తిరిగివచ్చుచే శ్రీగోపాలకృష్ణయ్యగారు నేడితుండి నెల్లూరుకే తిరుగా పోవుటకు నిశ్చయించిరి.

విలేఖనలకు సూచన

జే. శ్రీ. వేం. యోగి, తి. సీ. రా. కొ. ను, హిందీ ప్రచారకుడు (సంకలనము, జి. హెచ్. (పేరు సరిగా తెలుపలేదు) సా. వేం, ప్రకటింపబడు అంక 18 ను.

నేను మద్రాసు చట్టనిర్మాణసభలో నెల్లూరుజిల్లా యొక్క ప్రజాప్రతినిధులకు రెంటిలో నొక దానికి అభ్యర్థిని ప్రకాశించేయ సముద్ధిరి:—రాజా అగ్గి వేదవేది.

కీర్తిశేషులైన

కొమట్రాజు వేంకటకృష్ణరావుగారు

ఆంధ్రవిభాగస్వరూప సంపాదకుడు, కత్తెజిజ్ఞానులకు తేకాభిమాని అయిన ఈనాడుగారు ఈనెల 12 తేదీన తిరిగి యుజ్యును పో వెనది 18 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటించిన వార్తలను వాటి పాటు తెలుగువారందరూ మిక్కిలి సంతోషపడి ఉండు. ఇందుమించుగా ఇంజనీరుగలము మీరితో నాకు పరిచయము గలదు. ఆంధ్రసామ్యము తేకవారి మొదలయిన మయములకురి చి దుభిమానుల తేవందా మీర కానిలవిన తల్పై కృష్ణయ్య ఎంతైన కొనయాదవగినదే. తమ వాగము:కుప్రతిబంధము విషయములు—చురుగుపర్చు తోకమును మోసపుట్టుటకు మీరు ఎన్నడున్న ప్రయత్నించలేక. తమ మనముకు అనుకులము కాకపోయెనా భూతార్థము అంగీకరించి ప్రకటింపుటకు వారు సంకోచించినారు కాదు. ఇందుకు ఒక దృష్టాంతము: అప్పకవీయమును వచనరూపమున ఉన్న వివరణము వ్యాకరణభావము రచితమైట్టి అనేక తాటాడపుస్తకములలో కాకుండా కనబడినది ఒకానొకసమయమున చెప్పబట్టెముతో భావించుచు మే నేనప్రకటించినపుడు చెప్పగా, నామాట వాస్తవమనో కాదు? పరిశీలించినట్లై కొంచు వచ్చుమెంటు వాడున్న ఆంధ్రసామ్య పక్షమువారున్న నెలకొల్పిన “తిభితిపుస్తక భాండగారము” లలోని అప్పకవీయము ప్రతులు చూచి, ఆంధ్రభాషా స్వరూపము “అప్పకవీ”ని గురించి వ్రాసిన వ్యాసములో నామాట సరియని ప్రకటించినారు. “శ్రీరాజరాజులెంద్రే పట్టాభిషేక సంధి”లో మీరు ప్రకటించిన సోమలదేవి కానము నిరుచు ఈనెలలోనే, నేను చెప్పినట్లునున్నప్పుడు నాకు చూపించి నాతో అనేక విషయములు చెప్పించినారు. కానవందున్న సారం గనేటి, కమలకేతి అనేకకట్టములు పోడిని అనుకానమునకు విధ్వంసంపై వందేతులు: మేడిచినా, నన్నయాది ప్రాచీనతెలుగు: పులదెరు ప్రయోగించినట్లు కానములందే కా: (జంభులలు వార ప్రతులనున్ను, ప్రభుసముద్రణలోనున్ను కనబడుచు వచ్చి అనువాదన కిష్కర్తలు తెలుగుదేశ సంప్రదాయము తెలియ: “దీప్తి” ముప్పకేసించిన ఇప్పటి అచ్చపుస్తకములలో కనబడలేదనిచ్చి చెప్పినారు. అందుమునే నుచెప్పిస్తే అతరాలలో మీరప్రకటించినారు. ఈకానము లోనిని తిరిగిపాఠములోనిని పాఠమును భావించేములు కొన్ని ఈనెలఖరన చెప్పకట్టెమును మేముభయములకు తిరిగి కొని చర్చించుటకు మూడుమాసముల క్రిందట ఏర్పాటు చేసి కొన్నాము. అయ్యో! దైవకురుపాక్షా! గరి ఏదైతే 15 తేదీన లక్ష్మణరావుగారు నాకే(వ్రాసిన జాబులో మీరు మిక్కిలి కఠినో నావ్యాఖ్యములకిది మీభేదాభిప్రాయములను తెలిపించుచు వందనములు. మనము స్వీకారం చెప్పబట్టెమున యెలిసి కొంచుము. నేనా యెనినొకరు అప్పుడు నాఅభిప్రాయమును తమతో మరల తేసికొనాలను. మీనానిని లన్నిటిని మిక్కిలి అడవిబుద్ధితో నేను ఆలోచించగలను. నిజమని తోచినవారిని అంగీరించవను” అని వ్రాసినారు.

వ్యాకరణక భాషాభివృద్ధియు చిన్నయనారిగారి అనుకానమునకు విధ్వంసముగా విధ్వంసముకములే సాధువులు అని “మాయా:” మొదలయిన కొన్నిటికి ప్రయోగములు తెలుగు ప్రతికలో సుందేంద్రక్రిందట నేను ప్రకటించినపుడు నన్నుకొనియాడుతూ వారు నాకేర జాబువాసి హెచ్చరించి నారు. వ్యాకరణక భాషా ప్రయోజనమునుగురించి నేనుచెప్పిన విషయములు వారిమనస్సుకు అంతరంతకు సచ్చేట్టుగా నాకు తోచి వారు నాకు సహాయముగా ఉండురని ఎతో అతతో ఉంటిరి. తమమిత్రబృందములో నన్ను చేర్చుకొని నాకేర వ్రాసే జాబులలో “నేనే మీరుకు లక్ష్మణుడు నమస్కారములు” అని (రా సేనయవల ఎతో) నేను ఎంతో గౌరవము వారుచూపించే వారు. ఇట్టిమిత్రత్వము పోయినందుకు నాకంటివారు ఎతో దుభిస్తూ ఉన్నా చే వారిని భర్తగాపొందిన కలిచటి తొడిగా బడసిన బాబులు వారి: మంగిగా ఉంచుకొన్న శ్రీ మునగాల రాజావారు పొందతూ ఉన్న సంతాపము ఇంతింత ఎవరు చెప్పగలరు! అలా వైవాధీను! ప్రతిజనము కీర్తనమే కో కావలసినది.

జూలై 17 15-128 గిడుగు వేంకటరామమూర్తి

కొండపల్లి

[ఒక విలేఖరినుండి]

జూలై 17:—శ్రీ కొమట్రాజు వేంకటకృష్ణరావుగారు రాకస్థిత మరణమునుగూర్చి, తమ విచారమును తెలియచుటకై శ్రీకృష్ణదేవరాయ ప్రభులయము ది 16 వ మూయబడి, ఆకోట సాయుధతము 5 గంటలకు శ్రీ యాలప్రోలు వేంకటేశ్వరరావు భాగవతార్ గారి ఆధిపత్యమున సభ జరుపబడెను. ప్రముఖులు పలువురు శ్రీ లక్ష్మణరావుగారు, యాగస్థిత మరణమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. శ్రీ అధ్యక్షులు లక్ష్మణరావుగారి, ఆంధ్రసామ్యము సేవనుగూర్చియును, వారి మరణముచే వ్యాధిభాగమునకుంట్లిన లోటును గూర్చియును, ప్రేక్షకుల హృదయములు గరుగుటలకు కెప్పిరి. గంభీరయత్తు కార్యద్యాయుల వే.పాటి సీతారామయ్యకుతులుగారిచే వ్యర్థముల సభలో జరుపబడెను. సభవారందరు కీ! శ్రీ! కే. వి. లక్ష్మణరావుగారి యంత్రుకు కాంతిగలగు గాకయని ప్రార్థనగా పూర్తిచిరి.

నందిగామ

[ఒక విలేఖరినుండి]

కీర్తిశేషులైన బ్రహ్మశ్రీ కొమట్రాజు వేంకట లక్ష్మణరావుగారి మరణమునుగూర్చి తమ విచారమును తెలుపుటకు నందిగామ జిల్లా కార్నేవక్ బోర్డు ప్రాన్సులు ఉపాధ్యాయు లా: సభను ప్రధానోపాధ్యాయుల యధ్యక్షత క్రింద సలిపి యాకింది తీర్మానము నేకకంఠముగా నామోదించిరి.

“నందిగామతాలూకా నివాసులు జిల్లా కార్నేవక్ ప్రాన్సులుపాలకర్తయ్యలో నొక్కరును పాఠశాలకేమోభివృద్ధి: తు: గారవలను వివిధభాషావిజ్ఞులను విజ్ఞాన సర్వస్వముఖ్యసంపాదకులు సగు శ్రీమత్కొమట్రాజు వేంకటలక్ష్మణరావు పురులువారి యకాలమరణమునకు విచారించుచు విచారమున్ను మగు వారికటుంబమునకు మా సానుభూతి తెలుపుచున్నాము.

నాణ్యమైన ప్రతిగింజలు

నంద్యాలనుండి నాణ్యమైన ప్రతిగింజలు విక్రయముల కొరకు తెప్పించియున్నాము. ఈ ప్రతిగింజలల్ల పండితునిది తెల్లగాను చాల వృద్ధుగాను చారము కట్టిగాను సన్నగాను ఉండును. ఎకరమునకు అరములకు చల్లరలసి యుండును. కావలసినవారు తీసికొనవచ్చును.—భరీమ వలుగు రికి యా. 19-7-1928 అ ముగియే. ఈ కార్యాలయమున ఏరులు, దూది, రాములు, నూలు, ఖద్దరు వస్త్రములు అన్నిరకములు, కలాములు దొరుకును. గ్రామములలో తిరిగి అమ్ముటకు గుడ్డిగా తీసికొన ప్రార్థింతులు

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘం గుంటూరు, మద్ది రాధాకృష్ణయ్య కార్యదర్శి

కాంగ్రెసు పత్రిక

19-7-1928 తేదీన తెలవకరలసిన కాంగ్రెసు పత్రిక కొన్ని అనివార్యములగు కారణములచే యాసారి 28-7-1928 తేదీన తెలుగుడును. అలస్యమునకు చందాదారులు క్షమించ ప్రార్థింతులు.”

కాంగ్రెసుల రామచంద్రరావు

సంపాదకుడు

హిందీ - తెలుగు

చాలశిక్ష 0-6-1) మొదటి వాచకం 0-3-0 హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0.

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభకైలిని వ్రాయబడినవి.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,

7, రంబుశెట్టిపేది, మద్రాసు,

గోదావరిమండల కాంగ్రెసు సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

స్వరాజ్య పతాకోత్సవము జరుపబడవలెను

మ.కాం. 1- ఆమలాపురము, జూలై 16:- నిన్న మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఆమలాపురములో తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యస్థానమున గోదావరిమండల జాతీయోప సంఘమువేళను ఉపాధ్యక్షుగాలైన జే.కె.పాంథని దత్తువారి ముఖ్యముగారి ఆధ్యక్షతన ప్రారంభమయ్యెను. రాజీవరావులు మొదలు ఆలోచించుట, అధ్యక్షులైన దాక్షులు బ్రహ్మ చోడుల నుద్బోధనముగాయొక్క అధ్యక్షవదలి రాజీవాచారము, దాక్షులు పాలకోడెటి గురుమూర్తిగాయొక్క ఉభయతరమున రాజీవరావులను నడుపడి యంగీకరింపబడినది. శ్రీ బ్రహ్మచారి సాంబమూర్తిగారి కార్యదర్శిపదవి రాజీవరావులను అంగీకరింపమందు కార్యదర్శిని ఎంచుట ఉండవలసింది చర్చ వచ్చినది. అంతలో అధ్యక్షులు ఖాళీ ధర్మి చేయబడినది నభ్యులు కోరిరి. అంతట శ్రీ సాంబమూర్తిగారి నే అధ్యక్షవదలి స్వీకరింపబడినది ఏకగ్రీవముగా తీర్మానము చేయబడినది. వీరవ సభకు సాంబమూర్తిగారు అగ్రాధికారిపదవిని వహించి కార్యకర్తలను నడిపించిరి. సభకు హాజరైనవభ్యులు 39 గురు. రామచంద్రపురము తాలూకా, కార్యదర్శిగాని, అధ్యక్షుడు గాని తాలూకా సభ్యులపట్టి పంపవలెన సభకువచ్చిన ఆ తాలూకా మధ్యసభ్యులు కార్యకర్తలలో యీసారిపాడ పాల్గొని వీలైతే పోయెను. శ్రీ తీర్మానముమీదను తీర్మానము చర్చ చేయబడినది. అందులో ముఖ్యముగా జాతీయపతాకోత్సవ దినము ఎట్టిరోజుగా మండలమునందు నడిపించ వలసింది, మండల ప్రజల కియ్యవలసి ఆజ్ఞాపకమునుగురించి ముహూర్తం కుండుటలు చర్చచేయబడి కడపటికి యందులో వ్రాయబడిన తీర్మానము చేయబడినది.

కార్యదర్శుల తీర్మానము

ఈ సంఘమునకు నాలుగు కార్యదర్శులు ఆనవలెను గలచేత ప్రస్తుత కార్యదర్శు లందఃవద్దనుండి రాజీవరావులు రాజీవయినను కార్యస్థానములు ఖాళీగానున్నట్లే భావించి ఈ సంఘమున కొక్క కార్యదర్శిని మాత్రమే యెన్నుకొనవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. దీనిని శ్రీ మండపాక రంగయ్యగారు ఉపపాదించిరి.

ఈ ముఖ్యమైన విషయము మీటింగునోటిలో ఏమిదాలో లేదుగనక అధ్యక్షులు యీ తీర్మానమును ప్రత్యేకపెట్టి అంగీకరింతురా యని శ్రీ పాపాపూడి సత్యవారాయణగారు అడిగిరి. అధ్యక్షులు ప్రత్యేకపెట్టుటకు అంగీకరించిరి.

వీరవ తీర్మానమును శ్రీ తొన్నలగడ్డ చల్లపరాజు పారు పూడి సత్యవారాయణగారు ఆమోదించిరి.

ద్రెట్టు కార్యదర్శులందఃలైన శ్రీ దత్తువారి వేంకటేశ్వరుగారు సభకు నుపపాదించిరి. అందులకు తీర్మానము యొక్క ఉపపాదకులు ఆమోదము అంగీకరించిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదంపబడినది.

ఈ కార్యదర్శుల యెన్నికలు వచ్చే సామాన్య సభకు అప్రచేతవలసినదన్న శ్రీ శ్రీ వేంకటాచార్యగారి తీర్మానమును అధ్యక్షులు నిరాకరించిరి. ఇందుకు గారణము, ఆమోదంపబడిన తీర్మానము ప్రకారము నిడుసభలో కార్యదర్శుల స్థానములు కాలిలు చేయబడినవి. కనుక కార్యదర్శుల సెలవు ఎన్నుకొనవలసి యున్నదని అధ్యక్షులు చెప్పిరి. నై తీర్మానమును వచ్చే సామాన్యసభకు అందులో పెట్టవలెనుటకు ప్రస్తుతమును మధ్య కార్యదర్శులు అంతకుపని చేయుచుండుటకు శ్రీ దత్తువారి వేంకటేశ్వరుగారు తీర్మానమును పెట్టిరి. దీనిపై కొంతవరకు చర్చయై వీరవ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనబడినది.

శ్రీముత్య మొలకటి తిరుమలరావు తొన్నలగడ్డ చల్లపరాజుగార్లు ఈ సంఘమునకు కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

అభినందనములు

రాజమహేంద్రవరము నుండిను ఆంధ్రజేతములోని తమ ప్రాంతములనుండిను నాగపుర సత్యాగ్రహమునకుపోయి కారాగార బంధితులైన వాలంటీర్లు యీ సంఘమువారు అభినందించుచున్నారు.

శ్రీ జమ్మలూర్ జూబ్, నీలకంఠరావు జేతమున నుపాధ్యక్షులకు తాళిబొట్ట అభివార్త ప్రభులు అందఃకార్య

కార్యమునూపి నాగపురములో స్వరాజ్యపతాక గౌరవార్థము నడచుచున్న సత్యాగ్రహమునకును, ఆసందర్భమున వారు ప్రభుత్వ నిరంకుశాధికారమునకు గురియై సంతోషపూర్వకముగా తీరగడపించుచున్నందులకు యీ సంఘమువారు వారిని అభినందించుచున్నారు.

ఆడిట్ రిపోర్టు

1921-22 వ సంవత్సరపు లెక్కల విషయమై ఆడిట్ గారు రిపోర్టును వారివిషయమై 27-2-23 తేదీన జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభకు వారు చేసిన తీర్మానమును యీసంఘమువారు యోగ్యముగా నామోదించిరి. శ్రీ శ్రీ వేంకటాచార్యగారు ఉపపాదకులు. శ్రీ పాపాపూడి సత్యవారాయణగారు ఆమోదకులు. కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు చేసిన తీర్మానమునకు యీ రిపోర్టులోని యాక్షేపణలు అందుపై చేసినవి యీపత్రికలో వెలుకనే ప్రచురింపబడినది. సభ రాత్రి 9 గంటలకు ముగిసెను.

గుంటూరు వాలంటీరులు

గుంటూరుజిల్లానుండి నాగపురం స్వరాజ్య పతాక సంతకజార్థమువెళ్ళిన సత్యాగ్రహులు:

(1) వల్లూరి వెంకటకృష్ణశాస్త్రిగారు (బ్రాహ్మణులు) మైసూరు వరకు పూసపరి గలవారు. వీరు ఆసందర్భాన్ని ప్రాంధ్రజాతీయము గుంటూరు జిల్లాలో ప్రచారము చేయుచు నెడివారు. యెడింగలో యొక నెల విశ్రాంతి కలుపటకు విశ్రాంతి వుత్సాహములు.

సందర్భమున బ్రాహ్మణుల నడపించిరి. 30-0-0 అదనపును నిచ్చిరి. ఇప్పుడు మరల నాగపురం స్వరాజ్యపతాక సంతక జార్థము మిగుల ఉత్సాహముతో పని గెల్చిరి.

(2) వారి దిక్షిణామూర్తిగారు:- బ్రాహ్మణులు నర్సాపురం కాలూరులు ఆయుర్యకైదులు. ఉద్యమారంభమునుండియు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో మిక్కిలి భక్తి కైధలతో ప్రచారము చేసిరి. పతాక సంతకజార్థము అత్యంత బలము నెడిరి.

(3) వొంతరెడ్డి రామిరెడ్డిగారు:- రెడ్డికలములు, పాన్వెలు కాలూరులు. భూవనలివారు. గుంటూరుజిల్లాలో 21, 22 సంవత్సరములను ఉత్సాహముతో ప్రచారము గెల్చిరి. 30-0-0 అదనపును యిచ్చిరి.

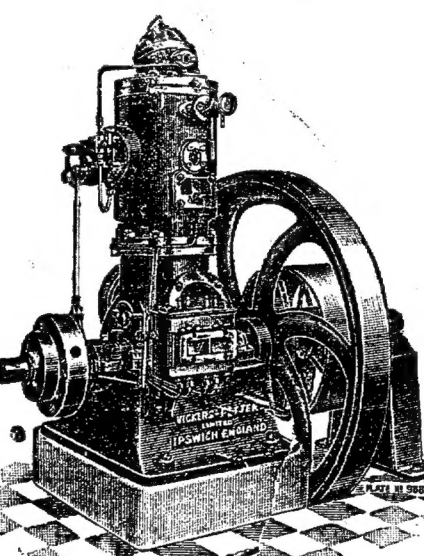
(4) సింగంబి వెంకటకృష్ణారావు గారు:- బ్రాహ్మణులు. పశ్చిమ తాడిపత్రి కాలూరులు. కడువీరవారాయణులు మిగుల ఉత్సాహముతో జేసిన జేయవారు. నెల్లూరు గుంటూరు వచ్చినపుడు ఒకరోజు కిక్కియెను రు 5.0-0 అదనమువారును అనభవించిరి. పతాక సంతకజార్థము సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు పరుగిడిరి.

(5) యత్యర్థి గోపాలకృష్ణశాస్త్రిగారు:- గుంటూరు కాలూరులు బ్రాహ్మణులు. భూవనలివారు. కడువీరవారాయణులు ప్రత్యేక అభిమానము గలవారు. స్వరాజ్య సంపాదనయందు మిగులపట్టుదల గలవారు. పతాక సంతకజాతీయ ముండంజేసినవారిలో ప్రధానులు.

(6) పోతరాజు విశ్వశాధ కర్మగారు:- బ్రాహ్మణులు. యెల్లూరు కాలూరులు. భూవనలివారు చాలకాలము ప్రచారముగా పనిచేసిరి. చాలాభిమానము గలవారు. 1000 రూ॥లు అదనపు పన్ను యెరుగిరి. గుంటూరు ప్రత్యేక పనిమీద వచ్చి, తలగది తలంపుగా పతాక సంతకజార్థము పయ్యమైరి మిక్కిలి వుత్సాహములు.

వికర్న పెటర్ సెమి - డీజెల్

క్రాడు ఆయిల్ ఎంజినులు

పరిమాణములు
10 హెచ్.పి.
నుండి
510 హెచ్.పి.
వరకుగలవు.

హిందూదేశమునందున్న
నిలువ సరకునుండి
70 హెచ్.పి. వరకు
తక్షణమే
సరఫరా చేయబడును.

27 ఏండ్లకుపైగానే ఆయిల్ ఎంజినుల అభివృద్ధి విషయములో పెటర్లను పేరు చేరి యున్నది.

కాబట్టి ఆయిల్ ఎంజినులలో చేయతగిన కొత్తమార్పులలో ఎట్టిలోటును లేకుండ అన్ని మార్పులను నేటివరకు సమగ్రముగా పెటర్ యంత్రశాలలో జరుపబడెనని తెలుపుటయందు అతి శయోక్తి ఏమియులేదు.

ప్రస్తుతపు పెటర్ వికర్న ఆయిల్ ఎంజినులు శ్రేష్ఠతయందును, మితవ్యయమునందును, దృఢముగా పనిచేయుటయందును అగ్రస్థానమును అలంకరించియున్నవి. ప్రత్యేకముగా ఆయిల్ ఎంజినును తయారుచేయునట్టి కర్మాగారమునందే అవి తయారుచేయబడి, అవి ఎట్టిలోటుములేకుండా అమోఘముగా పనిచేయుటకును, లోన మార్పుచేయుటకు వీలుగానుండునట్లును, ప్రస్తుతపు మోస్తరు మెషిన్లతో తయారుచేయబడినవి.

ఎట్టి పనికైనను (వవరు) బలముకావలసినప్పుడు ఒక పెటరు ఎంజినును ఉపయోగించవచ్చును. కొనినట్టివారు అనుకొనిన దానికంటెను ఎక్కువ తృప్తిని తప్పకనిచ్చును. గాని, అది చేయువని కను కనిసినపు ఖర్చువిషయమైగాని లేక అది చెడిపోవువిషయమైగాని ఏలాటి వ్యాకులమునకడ నవసరములేదు. ధరలు మరల తగ్గించబడినవి. వికర్న పెటరు ప్రస్తుతమున్న బహుధరలన్నిటి కంటెను మిక్కిలి సరసమైనది.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

BEST & Co., Ltd.,
 Post Box No. 63,
MADRAS

హిందీ ప్రచారము

గుమారు వాల్మీకి సువర్ణరత్నమునందు ఆంధ్రదేశము నందును తమిళదేశమునందును, హిందీ ప్రచారము ఏదియో నొక యుగముగా జరుగుచున్నది. అంతరించి విడితమగు విషయమే. ఈ యుగమును మరింత చక్కగా జరుగుటకై ఆయా ప్రాంతములందు ప్రాంతీయ కార్యాలయములు నూడ తెరువబడియున్నవి. ప్రత్యేక కార్యాలయమును చక్కగా నడుపుటకు ఒక సంచారకుడు ఉండును. ఆయన తన ప్రాంతమును సంచరము చేసి భవములు ప్రోచుచేసి హిందీ ప్రచారము గావించుట ఆయన యొక్క విధుక్త గర్భమై యున్నది. అట్లు చేయక కార్యాలయములను ధనమున, భవనములను నిమిత్తమై మొదలు తీరి కొని, ప్రచారకులకు ఏకాగ్రము కొరవడిన, అగ్రాములను నడియే మిగుల వేరము పొందవలయునని, కార్యాలయములలో యిప్పుడు భవము లేదనియు చెప్పుచుండు సంచారకుడు, సంచారకుడు కానేరడు. ముందు ప్రచారకుల మేజికోరిగా తన మేలు కొరుకొనట, ఏ గ్రామమునందున్న ప్రచారకులు ఆ గ్రామమునందే కనులు చేసికొనవలెననియే, పాపము ప్రచారకులు దినమంతయు కొంచెయినను విశ్రాంతి లేకుండుట అటుండ వారు ప్రచారమే చేయుదురా, భవమునే వసూలుచేయుదురా? ప్రచారకులకు యీ రెండువనలు సాధ్యమగునా? ఇదియు గాక అగ్రామమున నొక గ్రామమునకు యుండిన ఆసమితిలో నుండు అధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు కేవలము అపవిత్రుల వారిని ఆపవలెనని నీతియు లేక, వారు కలుగుచున్న ప్రతి చందాదానిని అడుగట అగ్రామమున తలంచెదరు. తనకు 60-80 చా. వేల మియ్యములనుండిన సంచారకుడే తన కర్తవ్యమేమియో తెలిసికొనక స్వల్పభావేత్తులై యుండ, కేవలము భావములై భిక్షువులను పొందును, మరి యితర యువోగములందున్న వారును ఈ పనిచేయుదురని నమ్ముట ఏమియు ప్రయోజనము లేదు. ఒక వేళ కొంతమంది కొంత చందాను కాగితము మీద వేసికొనకొనుట, దానిని వసూలుచేయుటకు వారిద్దరే కేటించి యెడల, వారిద్దరుగా కనులు చేయునది. వారిద్దరుని యెడల ప్రచారకు డేమిచేయగలడు.

విద్యాలయము

కార్యాలయముతో బాటు నొక ప్రచారక కార్యాలయము నూడ నుండును. ఈ విద్యాలయమునందు ప్రచారకులకు తగువిద్య గలిగి, ప్రచారము చేయుటకై వలస కేంద్రములకు పంపుదురు. అందుందు విద్యార్థులు పాపము చాల దూరమునందు. వలసభాషల కొరకు, భావముల దభిమానముచే ఏదియో కొంత కరకు స్వయముగా నభ్యసించి, తరువాతను మరింత అభివృద్ధి పరచుకొనుటకై యిచ్చటి కేటించెదరు. ఆవిద్యార్థులకు, సర్కారు ప్రైవేటు పాఠశాలలయందును నియమములకంటె మరింత కఠినములను చేర్చించి వారిని స్వతంత్రముగా నుండ నీయక వలసభాష లొనరించుచున్నాడు. విద్యార్థులకు భార్య వృత్తినిచ్చి వారి మీద అధికారము చలాయించుచున్నా గాని, అదియును ఈ కాలమున యితరుల అధికారమునకు లోబడి యుండు వారెవరు? దేశభక్త కొందా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు నెల్లూరు పురమండలమున యువశ్యాస మిచ్చుచుండ వారి యువ శ్యాసమును వివరముచేసి, ఆవిద్యార్థులు సంచరకుని ప్రార్థించి, అప్పుడు కార్యాలయములోనుండు సంచరకులు వారి కుత్తపు నీయకుండుటచే, తమ వాయటని తయారవ్యాసమును వినుటకు కొంతమంది మాత్రము మేము నియమములను పాటింపుమని నెల్లయిందిరి. వారు యువశ్యాసమును విని కార్యాలయమునకు వచ్చినపుడు, సంచరకులు వారిలకు జాగ్రత్తలను కథించి నేటినుండి మీరు కార్యాలయమునందు కదిలిపోవలయునని చెప్పిరి. పాపము విద్యార్థులు భావములది గాధా నురాగముచే జుల్కా నాలుగు నూడ చెల్లించుకొని మరి విద్యభ్యసించు దోడందరి. వారల కిచ్చుకొని యెట్టియో కొంచెము విచారించును. సంచరకులకొక సో సోదరుడైన ఆయన వీరలకు విద్యగలవులయ! లోక స్వభావములు చక్కగా తెలియక, ప్రచారకుల మార్పిభావమును అధికభావరాక ప్రియమునందు డగు నారని యుపాధ్యాయునిగా నియమించిన ప్రచారకులు ఎన్నియును కయారగుదురని పాఠకులే గ్రహించెదరు గాత. కాన యిప్పుడయినను మంచి యోగ్యత గలిగినట్టియు, భావములను మంచి పాడికయ్య గలిగినట్టి శ్రీ యతి వ్యాసీ కేశవరెడ్డిగారివంటి వారలను ఆ స్థానమునందుంచుట భావ్యము.

నియమావళి

ఈ హిందీ ప్రచార యుగమునను నొక నియమావళి లేని కారణముచే గుమారు కిరీ నెలకొండట నియమావళి యను పేరన నొక చిన్నపుస్తకము ప్రయాగ కార్యాలయమువారిచే ప్రచురింపబడి బయటకు వదిలి యున్నది. అందు చాలనియమములు గలవు. అనియమము లంతగా పాఠకులకు తెలియ నక సరములేదు. ముఖ్యముగా ప్రచారకులకు గావలసినవియు, ప్రచారకుల నెట్లు నియమించ బడినదియు నీ క్రింద నడవారించ బడుచున్నవి. నియమావళి 27:— దక్షిణభారత వర్ణమునందు ఉత్తర భారతీయ ప్రచారకులను దక్షిణభారతీయ ప్రచారకులను నియమించ బడుదురు. ఉత్తర భారతీయ హిందీ ప్రచారకులు, హిందీగాక ఏదియో నొక దక్షిణప్రాంతీయ భాషయందు యభివృద్ధి ముందితరవలయును. మరియు దక్షిణభారతీయ ప్రచారకులు హిందీ ప్రచారపరిశ్రమకు దిట్టమై యుండవలయును. 28. వేతనము.— ఉత్తర భారతీయ ప్రచారకులకు మొదటి మూడు నెలలకరకు 25 రూపాయ లియ్యబడును. ఈ ఆకలియందు వారు దక్షిణప్రాంతీయ భాష యగు అరవమునో, ఆంధ్రభాషనో శీర్షియుండవలయును. తరువరి 80 రూపాయల చొప్పున మాసిక వేతన మియ్యుడి, సంచరకులమున రూపాయల వార్షిక అభివృద్ధిచే 50 రూపాయలవరకు వేతన మియ్యబడును. ఇంకను విశేషయోగ్యత గలిగియుండిన 60 రూపాయలవరకు తీరము వృద్ధిచేయ బడునట 4:— దక్షిణ భారతీయ ప్రచారకులకు 25 రూపాయల చొప్పున ప్రారంభముచేసి, సంచరకులమున రి రూపాయల వార్షిక వృద్ధిచే 40 రూపాయలవరకు వేస మియ్యబడును. విశేషయోగ్యత గలిగియుండిన 60 రూపాయల వరకు వేతనము వృద్ధిచేయబడును. ఇట్టి నియమములు యింకను గలవు, గాని వాటినివర్ణుల నడవారించుట అనావశ్యకము:— ఈ నియమములను కరికెంచిమాచి, దక్షిణ భారతీయ ప్రచారకులకును, ఉత్తర భారతీయ ప్రచారకులకును పరస్పర నైమిష్యములు ఏర్పడి, ఏ అడగ్గుమునో ప్రచారము గావించబడుచున్నదో, అట్టి ప్రచారమునకు చాల సంతోషములు సందభించుటయే గాక హిందీభాష ప్రచారమునకు వానాటికి క్షీణించగలదు. ఇంకొక విషయమునూడ ఆలోచింపవలసి యున్నది. కార్యాలయమువారిని, ఈ నియమావళి ఎప్పటినుండి ఆమలునందున బడునని ఆడిగినవో కార్యాలయమువారు మాకు తెలియదండరు. పోనీ యిదివర కేమియుగా నియమములున్నవా అని అడిగితే ఏదో యున్నది. ఏదోవిధముగా జరిగిపోవుచున్నది. అని జవాబు

చెప్పుదురు. అట్లు కలంచినను అదియొక కద్దరిగా కనుపించుట లేదు. ఇప్పుడు వచ్చిన నియమముగా చేయుచుండిరినో చ గలదు. ఇట్టినితీయించున్న హిందీ ప్రచారమును, దక్షిణ భాషలు తమ నిర్వాణ కార్యకర్తమునందు, హిందీ ప్రచారము నూడ నొక భాగముని గరైరింగి దానిని తమ స్వాధీనమునందుచుకొని, దానిని జరుపుటకు వలయుభవము తిలకు స్వరాజ్య నిధి నుండి కొంత ప్రత్యేకించి ఈ మహోద్యమమును చక్కగా జరుపుదురు గాత.

పిలిపాటి కామేశ్వర సోమయాజి,

హిందీ ప్రచారకుడు, నెల్లూరు.

వార్షిక కోర్కెనము

వ్యవస్థిత చాంద్రమాన గరికొద్దారావారు సంచరకు ఆషాఢ పక్షద్ద ఏకాదశి సోమవారము క్రమవృత్తి ఆషాఢ పక్ష పూర్ణిమ కుక్రవాంపర్యంతము (అనగా 28-7-23 నుండి 27-7-23 వరకు) 5 రోజులు కీర్తికేమలైక బ్రహ్మశ్రీ గునల్ల దక్షిణామూర్తి శాస్త్రివారి వత్తనవార్షిక కోర్కెనము లందరు పురములో బ్రహ్మశ్రీ భాగవతుల పిచ్చయ్యగారి మేడలో జరుపబడును

హిందీ ప్రచారక

(సంపాదకుడు-వ్యాసీ కేశవరెడ్డి)

ఈ హిందీ ప్రచారక ఏకాదశి ఏకాదశియందుండి నియమ ప్రార్థనముగా నెలకబడుచున్నది ఏమాత్రము హిందీభాషాభావము కలవారైనను ఈ వార్షికవృత్తి తమంటా మే హిందీభాషాభివృద్ధి చేయగలరు. ఇందుగా మనోరంజకముగా వ్యాసములు, చిన్న చిన్న మంచిభాష, తీరనచరిత్రములు, సంభాషణములు, వివిధ వాక్రముల శాస్త్రీయపద్యములు కొన్ని మంచి వ్యాసములకు తెనుగు అర్థమునూడనుండును సంచరకులందా రి రూపాయల మాత్రము మా కార్యాలయమునకు రావచ్చు భాషాభివృద్ధి మొదలగు హిందీపుస్తకములు నూడ దొరుకును. క్యాట్లాగు ఉచితము.

మే నే జరు

హిందీ ప్రచార కార్యాలయం

ట్రస్టీ కేసు, మద్రాస్.

Ready For Sale.
THE BUSINESS DIRECTORY
OF INDIA, BURMA & CEYLON.
 A Comprehensive Directory of the various Business-men, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.
Price per Copy Rs. 10, Postage extra.
Best Medium for Advertisements :
 Apply to: **Business Directory Co.,**
 15 Angappa Naick Street MADRAS.
 Liberal Commission
 Wanted Agents everywhere.

లోక మయమార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికి వాడతగినది. 594

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూప 1-4-0

505 మీ లోకమార్య కస్తూరిమాత్రలయందు మీరు తెలిసిన గుణములుగలవు వయస్సే తక్కువ 8 బుడ్లును పంపుదు. ఎం. వెంకయ్య, తాలూకా నుమాస్టా గురువార, గు. బూరుజిల్లా.

506 మీ లోకమార్య కస్తూరిమాత్రలు అందరును వ్యత్యాసములేక వాడతగినవి. ముఖ్యముగా తాంబూలములో వాడిన మలబద్ధకము ఎంత కాలము నుండియున్నను మాయమగును. తక్కువ 6 బుడ్లును పంపుదు. ఎన్. పార్థసారథి ఆయ్యంగారు, ఏజంటు, బెన్సు అందు కో నెరాపురము.

బాల సుఖోదయ ఇది చిద్దలకు కల్పకరవు. శ్రేష్ఠమైన మూలికలనుండి కాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడి నది. దీక్షిణి, అకలి తీకుండుట, భేనులు, తురుపులు, తీట, చిక్కిపోవుట, నిద్రలేమి, మలబద్ధకము మొదలగు వాటిని పోగొట్టి మంచిను ము ప్రశ్నించును. 20 దినములకు గరివేపు ఔషధము బుడ్డి 1-కి ధర 0-12-0

507 మీ కస్తూరిమాత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి గుణమిచ్చినది. 12 బుడ్ల కంపరలను, కంపరలపు దేశపాండి టైరె కాట్ దక్కాచెన్ను బ్రహ్మపూరు, గుల్బర్గా.

రు. 2 లు ఔషధములకొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలుండురు ఇనాం.

ప్రాచి:— నెం 881, తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు, ప్రాచినుండి వి. టి.ల కంపరలపు.

సోపువు వెంకటాచల నందితులు శ్రీ కిరానాపున వైద్యకాల మైమారు. (2)

అష్టతాంజనము

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి బి.ఏ., ఎం.బి., ఎం.సి.ఎం. గారి పోషకాంశము నున్న
ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, లిమిటెడ్
హెడ్ ఆఫీసు 19, హరిస్ రోడ్డు మాంట్రోస్ట్రోపు, మద్రాసు.
చ్యవనప్రాసలే హ్యూము

శ్రేష్ఠమైన, రహస్యములేని ఆయుర్వేదిక్ బోధనములు గల బోధకాల యిది యొక్క బియ్యం. ప్రాచ్యులచేత శ్రేష్ఠమైన
మందులందరినీ, ప్రపంచమెల్లటూనే మిక్కిలి కాత్మసమ్యక్తముగా అభివృద్ధి కరణముచేయబడిన బోధనముల కన్న
గా మన్నది. శ్రోతృద్వీ, మేల్పెట్టెయొద్దనే ఉపయోగపరచుచున్నది. ఈ బోధనములయందు రయారగుచున్న పలు
రకముల బోధనములు గలవనందుగాని, శ్రేష్ఠమైనందుగాని యితరచికిత్సలకు తీసిపోవుటలేదు.
ఈ శ్రేష్ఠమైన చ్యవనప్రాసలే మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన రహస్యముల కలహరమైనది.
శ్రోతృభవములు, ఓషధులు మొదలగువాటినుండి రయారచేయబడినది.
1. క్షయము, కీర్ణకాలముగానున్నట్టి ఉబ్బసము, రొమ్ముకడిసెము, శ్లేష్మక్తి క్షీణించుట మున్నగువాటికి విశేషముగా
ఉపయోగించు చున్నది. (2) అల్సరి హెచ్చుతేయములు మందులవలన కాడలింగ నూనెలను శ్రేష్ఠమైనది చెప్పదలచు.
(3) మిక్కిలి మనోహరమైనది గలదు.
(4) మిక్కిలి బాధకరమైన దగ్గులవారు దీనిని విడువక నేరించిన విశేషముగా ఉమ్మివేయ వలసరములేకనే కథము
యెడికెరచును. 4 బోస్సుల దేర్పా 1-కి ధర రూ. 1. 1 పాను దేర్పా 1-కి ధర రూ. 1/-
(5) శరీరమునందును శరీరములను లగు అణువులకు అధికమగు శక్తిని కలిగించును. శ్రీహంకర్త్యాది అత్యాచారములన
కీరమునకును మున్నగును, కలిగిన అన్ని వ్యాధులను తొలగించును.
5000 చిన్న నమూనాదేర్పాలను ఉచితముగా పంచిపెట్టుటకై శ్రోతృభవ శిర్యానించుచున్నాను. దరఖాస్తుపంపినచే
ఈ పూర్తి క్యాలటారు ఉచితముగా పంపబడును.
మొదలు:— దాదా అండు కో, సోల్ పీఠ: ట్టు, నెం 260, చైవాబాగ్ రోడ్, జి. టి. మద్రాసు.

రుధిరోద్ధారి సంవత్సర ఫలం

సీ॥ కలియుగాంతరమునం దిలవైదువేలపై నిరువది
నాలు వత్సరములకును! సరిరుధిరోద్ధారి సం
వత్సరమునందు కలివర్తనము జెందు ధరలు
వినుడు! ప్రత్తిమిర్చియునేయు వడ్డుగోధుమజొన్న
సజ్జరాగులు తెలకే శనగపులవ! మినుముకండి
పొగకు ధనియాలు కనపురు నాముదాల
విశేయ నగునుమంద! మిందులోగొన్ని మిక్కిలి
మందమాట! దోచునని యొగదప్పిచే దాచే
వల్లి రామబ్రహ్మబు గుంటూరుపురము! డరసి
వలికెసినూక్తి దీని తత్త్వంబుగనుడు!

విన్నవించు,
దాచేవల్లి. రామబ్రహ్మర్యులు గుంటూరు.

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గారికలి కడిపోషం, గాజుడబ్బీలో వుంచబడి యు
న్నది. కొంచెము భస్మము నీళ్లతో చిక్కగాకలిపి పెంట్టుక
వదుల్లకరాచి యెండవచ్చిన యెడల రెండు నిమిషములలో
ఆరి పుటపుట రాలిపోవును వర్షమునకు నలుపుగాని మరియే
మరుగాని కల్గును.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 అ 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లల యత్యంతవలె తెల్లగాచేసి చిల్లకను గట్టిపరచు
ను. తీపు, రక్తము, దుర్వాస-సోగట్టును.

చుండుతైలము 2957

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు

గువాస నూనెలల్ల తలలో మందు పోనివారికి చి
చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని అయిదారు దినములు ఉపవాస
చివరికి చుండు నిర్మూలముగా నశించును.

విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మదరాసు.

చాకులు-తాళములు

మం X లి క త్తులు.

అ ప్రసాదకలచే చేయబడినది. మెలుకుని

పెంట్లనే ధరల క్యాలటారుకు వ్రాయును.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టచ్చి అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc. ..

8081 పెద్దాపురం. (గోనాపల్లె)

తెలిగ్రాఫిక్ అడ్డెసు: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం.

వతావకస్తూరిమాత్రలు

ఇది మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసగా నుండును. తాం
బూలుములో గని విడిగాగని 1.2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన
అనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు
జ్వరము, ప్లీహము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు
నివర్తనములు, నీటివోషములు, పండ్లనోషములు, మొదలగు
అనేక విధములగు వ్యాధుల కిది వ్యవాయోధమువలె పనిచేయును.
తలకొలది సీసాను విశయ మగుచున్నది. (8851)-8
200 మాత్రలసీసా 1-కి రూ 0-4-0; డబ్బీ సీసా రూ. 2-8-0
బి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రూ 0-6-0.
పి.సి.వి. అండు కో. ఆయుర్వేదమువాడ, పెరిశేపి. పెల్లూరుజిల్లా

వెంట్రుకలే అందము?

రాలి పోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊకిరాకమునుపే త్వరపడును.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రాసీయవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, కరో మాంక్య మున్నను యిది వివేకవధము

వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గరకు గాని యుండదు

మీ వెంట్రుకల వరల యెప్పటి మెత్తదామును గల్గి కట్టువలె నుండి మెర

యచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడును

వెంట్రుకలు యెట్లుకట్టెదామో కనిపెట్టును

కామినీయా తలనూనెను నిన్ను శర్యోత్కృష్టమైనది జేయును.

తల బుడ్డి 1-కి రూ 2-0-0. బి. పి. చార్జిలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"ఓబో దిల్ బహారు"కు వ్రాయును.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అగ్నిద్యుతిమైన గుణముగలది.

కొన్న బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0

దాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-12-0

† దాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-8-0

ఇది వంట అమ్మవారచిరివద్దనున్న, వరకు అమ్మవారివద్దనున్న దా దొరకును. లేవన్న,

సోలు యేబెంట్టు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామిశీడు, బొంబాయి.